

Velja po pošti:

za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 28.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravi prejema mesečno K 1-50

SLOVENE

Inserati:

Enostopna petivrata (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostopna petivrata (72 mm)
30 vinarjev

Izhaja:

vsak dan, izvenoma nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Pokloni se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
prejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Opravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne bran. račun št. 4797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 138.

Današnja številka obsega 6 strani.

V politični areni.

Udarec, ki ga je prizadejal dr. Šusteršič v delegacijah Nemcem, le-te boli. Kakor se ob močnem potresu na vse strani razširjajo potresni valovi in razburkavajo mirno zemeljsko površje, tako je vplival tudi sunek, ki ga je tako nepričakovano, a z vso silo izvršil dr. Šusteršič napram Nemcem in njihovim zaveznikom v delegacijah v hipu, ko so se pripravljali, da se nemoten s toliko večjo sigurnostjo okoristijo na račun slovanskih narodov, ko bodo dovoljevali vojne kredite. Računi so bili lepi in bi se bili gotovo tudi uresničili, ko bi n'kogar ne bilo, ki bi jih bil pregledal, pa tudi z veliko smelostjo prečrtal in zmešal, da so kar ostrmelci tisti, ki so bili vanje zatopljeni in so le še tuhtali, kako bi naredili, da bi bil račun bolj masten . . . Glasovali bomo za vse vojne izdatke, so računali Nemci, tu in tam bomo kake kronce odščipnili, da pokažemo volivcem, da skrbimo, da se ne zapravljajo po nepotrebnem denar, a na drugi strani bomo zahtevali, da nas vlada poštno plača. Navzgor se pokažemo, da smo državo ohranjujoča stranka, da smo cesarju, kar je cesarjevega, a tudi volivcem prinesemo nekaj. Lepi bomo na vse strani, tako so si mislili Nemci, in dobro se nam bo godilo: a tu pa pride dr. Šusteršič jim bere v odseku levite in nazadnje pove, da bo glasoval za vojne potrebščine brez vsake pridržkov. In naenkrat ni bilo z vsemi lepimi računi nič. Vse zastoni! Nemci so takoj retirirali, že v delegacijah so izjavljali, da so se razmere izpremenile, da nihče ne misli več na kako skrčenje vojnih stroškov, da se mora glasovati za proračun itd. In ravno tako je naenkrat zasukalo vse nemško časopisje, danes je še tožilo o neznoznih bremenih za vojno, a ob enem zahtevalo, da se dá mnogo milijonov za ljudske potrebščine, ki se naj odtrgajo vojnemu proračunu, dobro vedoč, da je to nemogoče, da bo vojna uprava dobila vse, kar zahteva; a drugi dan je že pisalo, da se mora vojni upravi dovoliti, kar zahteva, na koncesije ni mislila nobena nemška stranka več, a takoj so po vseh listih padale psovke na dr. Šusteršiča. Od »Neue Freie Presse« p a do zadnjega zakotnega lista med Nemci so vsi zabavljali dr. Šusteršiču. — A upali so vendar, da napravi dr. Šusteršič kak nespreten

korak v dunajski zbornici, kjer pride zopet v razpravo vprašanje italijanske fakultete, v upanju, da ostanejo Slovenci osamljeni. Politične nespretnosti pri dr. Šusteršiču niso kdovekoliko opazili, a upali so do zadnjega kakor bolnik zdravlja, da jo naredi in da bodo potem zopet zmešane račune spravili v red. Kako bi bilo to lepo! In kazali bi bili nanj češ, glejte v delegacijah govori za prijateljstvo z Italijo, glasuje za vojne kredite, a tu pa obstruira italijansko fakulteto, ki je po mnenju gotovih ljudi iste vrednosti za mir z Italijo kakor največje »dreadnouthke«. Zraven so se pa pripravljali, da z vso silo zahtevajo v odseku vsak upor proti predlogi o italijanski fakulteti in so delali z vsem parom da nam odjedo, kar največ zaveznikov, da nas popolnoma osamijo z lažnjivo pretvezo, da je vprašanje italijanske fakultete samo kulturno vprašanje, da nima v politiki ničesar opraviti, in kako državi nevarni in svetovnemu miru je tisti element, ki nasprotuje ustanovitvi italijanske fakultete. A vsi upi Nemcev so bili zaslonj! Vse je pokopano! In glasovati bodo morali za »dreadnouthke« in vse drugo, ne da bi količkaj dosegli zase na naš račun poudarjamo, zlasti na naš račun, kar bi bili gotovo ako bi z dr. Šusteršičem ne izpremenili naši poslanci svoje taktike v proračunskem odseku. O, ko bi bili videli vsi tisto neprijetno presenečenje, ko je pozval naš zastopnik proračunski odsek, naj glasuje za naše zahteve.

Presenečenje v nemškem taboru je bilo splošno, a tudi zabolelo jih je, ko so začutili, kako so se jim zopet zmešali računi. In konstatirali moramo, da so bili presenečeni gotovi krogi tudi drugod. Začutili so naenkrat, da so veliko bolj osamljeni kakor smo mi, da uživajo sedaj tisto, kar so bili v bratski ljubezni namenili nam. Naravno je, da je bilo povsod živahnega govorjenja in debata ranja. Na eni strani so občudovali mojstrsko delo dr. Šusteršiča, a drugi zopet so ga preklinjali. In vse to je prišlo v časopisje. Velika nemška židinja »Neue Freie Presse« je posvetila včerajšnji dan vse predale dr. Šusteršiču, tu ga slika v najneugodnejši luči, ponižuje kolikor more in za njo ponavlja vse nemško časopisje tiste stvari v različnih variacijah. Tako se piše o človeku, ki jim je nevarni, ki jim razdere marsikaj kar si drugi ne upajo, ali pa ne zmorejo. Še bolj so pa razburjeni nemški poslanci. Nemška narodna zveza zboraže dopoldne in popoldne in še pozno zvečer, koder si slikajo

v živih barvah, kako je dr. Šusteršič nevarni Nemcem, ter pošiljajo deputacije svojih načelnikov k ministrskemu predsedniku, ki naj jim za božjo voljo pove, kakšne koncesije bo dal Slovincem, kaj sta govorila z dr. Šusteršičem. Bienenrth jim prisega na vse načine, se dela odkritosrčnega kolikor more, a Nemci mu ne verjamejo, ker j'm je dr. Šusteršič veliko prenevarni in se boje, da bi tudi Bienenrth zopet ne prečrtal računov, kakor jih je Nemcem. — Del češkega časopisja, tisto, ki stoji pod vplivom svobodomiselnih Čehov in žalibog tudi katoliško narodnih Čehov, piše tako, kakor nemško časopisje, tako da se zgraža »Venkov«, glasilo agrarcev z besedami: »Človek, ki čita gotove češke liste, ne vé, ali res čita češke liste, ali pa samo drugo izdajo dunajske »Neue Freie Presse«.« Češki poslanci so ogorčeni na tako p'savo svojih listov in izjavljajo, da ne soglašajo z njimi, da delajo to žurnalisti na svojo roko. In bo najbrž tako, Jud Penizek ni bil še nikdar naš prijatelj, a tudi drugi njegovi kolegi niso mnogo boljši. »Viel Feind, viel Ehr« pravi Nemec, mi pa sledimo po novih potih z veseljem svojemu načelniku!

Državni zbor.

Dunaj, 9. svečana 1911.

»Slovenska Jednota« redniva?

Politika je za mnoge krošnjarstvo, za nekatere sport, vobče pa je posebne vrste veda in umetnost. So ljudje, ki so dobri poslanci za svoje volivce, pa slabi politiki. Za politiko ne zadoščajo gibčni jezik, močna pljuča in zdrav želodec, marveč v prvi vrsti potrebna prirojena bistroumnost, strategična zvitost in junaška pogumnost. »Orator fit, poeta nascitur.« Tudi politik mora biti rojen, sicer ostane navaden pisikrovezec.

Ko se je pred dvema letoma nekoliko prelevilo Bienenrthovo ministrstvo, plavalo je popolnoma s tokom nemške politike, s katero so se strinjale tudi poljske koristi. Neznatna je bila s'cer vladna večina, vendar se je vzdržala s pomočjo italijanskih poslancev in — socialnih demokratov. Ti so poskrbeli ob vsakem važnem glasovanju, da jih je bilo — seveda le slučajno — primereno število odsotnih. V zbornici so rohneli in ropotali proti vladi, za kulisami so štel glasove, da vzdrže vlado in preprečijo nove volitve ali vsaj parlamentarne počitnice brez dnevnih. Ko je navzlic »najetim četam« vlada večkrat

ostala v manjšini in si ni znala pomagati iz zagate, zaprla je vrata ljudskega parlamenta, ki je tako zgubil svoje ustavne pravice in ugled pred široko javnostjo. In lezli so na dan razni murmi in močerad, ki so Avstriji prerokovali propad in polom vsled splošne in enake volivne pravice.

Parlamentarne razmere so postale neznosne. In tedaj je dr. Šusteršič sprožil srečno misel, naj se osnuje »Slovenska Jednota« kot močna opozicijska falanga, ki naj zlomi Slovanom sovražni z'stem in strmoglavi vlado, ki se je udinjala temu sistemu. Smoter »Slovenske Jednote« torej ni bil negativen, opozicija za vsako ceno, marveč boj proti sistemu, ki je oviral pozitivno in redno delo v parlamentu. In ta boj, ki ga je vodil dr. Šusteršič s tedaj priznani in sedaj občudovano spretnostjo, je vladnim strankam prekrizal razne mastne račune, razkrinkal mnoge zvite nakane in prestrigel skrivne naklepe. Ogenj in žveplo so tedaj nemška glasila bruhala iz globokih in širokih svojih žrel na dr. Šusteršiča, ki je bil tudi strelovod »Slovenske Jednote«. Ni ga bilo v zbornici moza, katerega bi se bolj bali nasprotniki, dobro vedoč, da j'm je vedno za petami in jim o pravem času podere vsak most do trdnjave, v kateri se je utaborila »Slovenska Jednota«. In tej ponosni posadki, kateri je dajal dr. Šusteršič ognja in poguma in jo zmagovito vodil ob premnogih napadih na vladne postojanke, ni bilo pošlo streljivo. Nasprotnik se je umikal, čete njegove so bile zbegane in upehane, voditelji preplašeni, da dožive politični Sedan. Pričela so se tajna pogajanja za premirje na Dunaju in v Pragi. In tisti, ki so preje stali v ozadju in pripoznali in hvalili spretno in pogumno vodstvo dr. Šusteršiča, so začeli za njegovim hrbtom spletkariti in si kot Pilati umivati roke. Lansko jesen že so osnovali jednoten češki klub s prozornim namenom, da tako razbijejo »Slovensko Jednoto« in med seboj razdelé plen. Pokorili so se taktiki dr. Šusteršiča, ko si sami niso več znali pomagati. Hvaležni so mu bili, ko jih je potegnil iz močvirja zavožene politike. Lojalnost bi bila zahtevala, da tudi dogovorno z njim sklepajo premirje. Toda z raznimi izgovori so zavlačevali vsak razgovor v parlamentarni komisiji »Slovenske Jednote« in kockali za slovensko kožo. Jasno so to pokazali tudi v vseučiliškem vprašanju. Osamiti so hoteli dr. Šusteršiča s tovariši, izključiti »Slovenski klub« iz mogoče nove večine ter Slovence zopet

LISTEK.

Leonova družba.

8. t. m. je predaval v »Leonovi družbi« g. dr. Juro Adlešič o Agrarnem in kolonizacijskem vprašanju v Bosni. Svoje kratko poročilo v včerajšnji številki našega lista izpopolnjujemo danes s tem, da zanimiva izvajanja, ki se posebno nas Jugoslovancev tičejo, priobčimo obširneje.

Gospod predavatelj je svoje predavanje o Bosni in njenih agrarnih razmerah zasnoval deloma na najboljših virih, ki so glede tega na razpolago (Renner, Kadlec, Nemeček i. dr.), prepotoval pa je tudi sam Bosno in je svoje znanje poglobil na podlagi samopazovanja in lastnega študija. Zato pa je bilo njegovo predavanje tembolj živo in plastično.

Današnjih agrarnih razmer v Bosni ni mogoče umeti, če ne poznamo splošnega socialnega položaja ondotelega prebivalstva, kakor se je razvil tekom stoletij. In ravno v tem oziru je predavanje dr. Adlešiča podalo kaj jasno in zanesljivo sliko, ki vzbuja temvečji interes, ker je rešitev agrarnega

vprašanja v zmislu modernih zahtev in potreb v Bosni ravnokar na vrsti.

Kakšne so bile agrarne razmere v Bosni pred turško invazijo, o tem ni veliko poročil, po analogiji drugih balkanskih narodov smemo sklepati, da so bile lastninske oblike te-le: 1. neobdelana in od privatnih oseb nezavzeta zemlja je spadala v last države. 2. Nekatera zemljišča je odstopila država vojaškim in uradnim višjim dostojanstvenikom v do smrti uživanja ali tudi v last za posebne zasluge v službi slično kot v nemškem pravu. 3. Cerkveni in svetni dostojanstveniki so imeli svoja veleposestva. 4. Zraven teh oblik lastništva nahajamo manjša svobodna zemljišča zavisna le od vladarja, ki so mu dajala službe in gotove davke. Ker dostojanstveniki niso sami obdelavali svoje zemlje, so jo dajali kmetom v užitek in razvilo se je podaniško razmerje, na podlagi katerega je dajal kmet gospodu različne vrste davščine, robot in podobno. Število svobodnih seljakov je bilo majhno.

Važnejše pa je za poznanje sedanjih razmer kako se je ta reč razvila pod turškim gospodstvom. Turki so proglasili vso zemljo, ki so jo zavzeli, za erazi i-emirje, to je za sultanovo. Dosedanje podaniško razmerje je ostalo, vendar pa so za krst-

jane obveljale nove določbe, ki so bile silno fiskalnega značaja, ker je Turku šlo v prvi vrsti za to, da iz osvojenih dežel čimveč denarja za vojske izžame. Podložniki so morali odrajtovati: 1. Del zemeljskih plodov, takozvani harač, od ene desetine do 50 % lastnega pridelka — po samovolji gospodarja. 2. Gotov letni davek od poslopja, dimnina, zadel je vse obitelji, ki so bivale v združni obliki pod eno streho. 3. Osebnih davek od vsake glave v rodovini, ta davščina je zadela edinole kristjane. Svobodnih kmetov je bilo vedno manj, dokler ni zemlja prešla popolnoma v last edinole turški gospodi. Od razmerja, ki je v Evropi vladalo med kmetom in grajščakom, se je ono v Bosni razlikovalo v tem, da je bilo prvo javnopravno, slednje pa le zasehnopravno značaja; aga, oziroma beg je bil le vrhovni lastnik kmetove zemlje in je zato pobiral svojo tretjino, sicer pa je bil kmet v marsikaterem oziru svoboden, se je smel seliti, svobodno ženiti, tudi ni imel aga sodne in politične oblasti nad njim. Jako spominja to kmetovo razmerje na rimsko emphitevis: dedno pravo do tujega (v tem sluščaju aginega) imetja z vso pravico do tega imetja; edina omejitev je bila ta, da emphitevis ni smel tega imetja zmanjšati, oziroma uničiti ali

poslabšati in je moral odrajtovati gospodarju davek (vectigal).

Seveda pa so davščine bosanskega kmeta hudo trle. Moral je plačati davek državi, tretjino vseh pridelkov, in pa davek begom ter agam, devetino vsega. Bili so pa še drugi davki. Imeli so zlasti to slabo posledico, da je kmet zemljo zanemarjal in še danes je to ostalo. Bil je pa davek de facto od samovolje age odvisen; čimveč je potreboval, temveč je od kmeta pobral. Kmet je za ago vse delal, ta pa se nobene stvari niti s prstom ni dotaknil, pil je črno kavo in premišljal slasti Mohamedovega parađiža. Age so začeli namreč od kmetov mimo predpisanega naturalnega davka zahtevati tudi roboto. Leta 1848. jo je sultan sicer odpravil, toda age so se za to odškodovali s tem, da so začeli mesto devetine tudi zase pobirati tretjino. Zlo se je povečalo, ko je dala država pobiranje svojih davkov zasebnikom v najem in so začeli kmeta od vseh strani odirati, da je bilo grdo. Naposled se je leta 1859. sklenil takozvani s e f e r s k i z a k o n, ki uravnava razmerje kmeta do age in bega še do danes.

Ta zakon določa:

Robote ni, ostane pa tretjina. Aga in beg sta dolžna svojemu kmetu sezidati stanovanje in gospodarsko poslop-

postaviti pod kap. In sedaj je zopet dokazal dr. Šusteršič, kdo je spretnejši. Prehital in razočaral jih je v delegaciji, iznenadil v vseučiliškem vprašanju in postavil pred jamo, katero so njemu kopali. »Slovenski klub« ima sedaj proste roke na vse strani, bivši zavezniki v »Slovenski Jednoti« pa se tolažijo osamljeni s prostaskimi napadi v svojih glasilih. Ako morejo komu očitati nelojalnost in nezvestobo, iščejo naj jo v svojih vrstah. Včeraj in danes hodijo zopet za dr. Šusteršičem, naj se obnovi in poživi »Slovenska Jednota«, v kateri je mnogo odkritih in nesebičnih prijateljev Slovencev. Toda »clara pacta, boni amici«. Prazne so mrtve črke pravil, ako jih ne poživila lojalno prijateljstvo v dosego skupnih namenov v blagor češkega in jugoslovanskega prebivalstva. Samo tako razumemo slovansko vzajemnost.

Današnja seja.

Zbornica je končala splošno razpravo o krošnjarskem zakonu. Velika večina je odklonila predlog Budzynovskega, da se načrt vrne socialno-političnemu odseku, in predlog dr. Diamanda, da se načrt vrne obrtnemu odseku. Pričela se je podrobna razprava. Bančni odsek je bil nesklepčen. Šolski odsek je nadaljeval razpravo o predlogu, da se okrajni šolski nadzorniki stalno namestijo.

× × ×

Italijanska fakulteta.

Proračunski odsek je rešil tudi italijansko fakulteto. Sklenil je s 40 proti 6 glasovom (Korošec, Gostinčar, Ploj, Vuković, Malik, Wolf), da se ustanovi nova italijanska fakulteta provizorično na Dunaju. Odklonjeni so bili predlogi, ki so merili na to, da se ustanovi laška fakulteta kje drugje, sprejeli pa slovenski predlogi. Vuković je izjavil, da Jugoslovani niso nasprotovali Italijanom, marveč vladi, ki se premalo ozira na razvoj Jugoslovani. Diamand izjavi, da bo glasoval za jugoslovanske zahteve. Korošec predlaga, naj se ustanovi italijanska fakulteta v Roveretu. Pittoni vzdržuje svoj predlog, da naj se ustanovi laška fakulteta v Trstu. Odsek odkloni Pittonijev predlog, po katerem naj se ustanovi laška fakulteta v Trstu, s 33 proti 1 glasu, predlog Korošcev pa z vsemi glasovi proti 10.

Nato se vrši glasovanje o predlogih dr. Korošca, da se prizna reciprociteta zagrebškega vseučilišča in store predpriprave za slovensko v Ljubljani. Te resolucije se sprejmo. — Vsled tega odloži poslanec Skedl svoj referat in se za referenta izvoli poslanec Conci.

Tako so dosegli naši poslanci velik uspeh s svojo pametno politiko in slovensko vseučiliško vprašanje se je pomaknilo za lep korak dalje. Dočim vlada ni doslej hotela o slovenskem vseučilišču nič slišati in na tozadevna vprašanja ni niti odgovorila, stoji zdaj pred dejstvom, da se bo parlament izrekel za naše vseučilišče, kar tvori za nas pridobitev eminentne važnosti. Nemški listi so vsled tega kar iz sebe in se zaganjajo v S. L. S., ki pa stoji kakor v morju skala.

ZAHTEV AVSTRIJSKIH MEST.

Korespondenčni urad poroča, da predlože danes mestni župani, med njimi brnski, celovski, ljubljanski, solnograški in opavski, na čelu jim dunajski župan, notranjemu in finančnemu ministrstvu in ministrskemu predsedniku peticijo glede na saniranje mestnih financ.

VAŽNA REFORMA V ŽELEZNIŠKEM MINISTRSTVU.

Novi železniški minister Głabinski dobro reformira železniško upravo. Izdal je zdaj odlok, po katerem zadobe tehnični uradniki več veljave, kakor so je imeli dosedaj. Vodilni tehnični uradniki bodo odsej v trajnem stiku z ministrom. Izločen bo vpliv juristov v vprašanjih, kadar bo šlo za prometna vprašanja. Redno mesečno vsaj enkrat bo zborovala konferenca tehničnih sekčnih načelnikov, v katerih bodo obravnavali o aktualnih prometnih vprašanjih.

BOSANSKO-HERCEGOVSKI SABOR nadaljuje razpravo o resoluciji, po kateri naj bi redna sodišča razsojala gozdne spore med erarjem in zasebniki. Resolucija je bila sprejeta.

HRVAŠKI SABOR.

V seji dne 8. t. m. je po Supilu govoril med drugim tudi Stjepan Radić, ki je silno napadal koalicijo. Vršili so se ponovno burni prizori, poslanci so se častili z raznimi lepimi priimki. Mem debato o dnevnem redu za prihodnjo sejo so se koalirci razen dveh odstranili, vsled česar je postala zbornica nesklepčna — bilo je navzočih samo 31 poslanev. — Prihodnja seja 10. t. m.

NEMŠKE STRATEGIČNE ŽELEZNICE.

»Temps« je poročal, da je sklenil nemški veliki generalni štab, da naj se zgrade nove železniške proge na zahodni meji Nemčije. Nasproti temu poročilu izjavljajo v Berlinu, da se je veliki generalni štab pač bavil s tem vprašanjem in sicer naj bi se razširili kolodvorji sedem železniških prog ob francoski in ob belgijski meji, a sklepal da ni ničesar.

PROPAD FRANCOSKE MORNARICE.

Pariški »Journal« objavlja članek senatorja Humberta o propadu francoske mornarice. »Humbert pravi, da mu je rekel neki višji mornariški častnik, da po krivdi prejšnjega mornariškega ministra propada francoska mornarica. Francosko brodogradništvo je nesposobno, da napada. Nemška vojna mornarica bo kmalu sposobna, da tekmuje z angleško. Če bi bili s tistimi 1473 milijoni frankov, ki so jih od leta 1895. do leta 1908. porabili za zgradbo torpedovk in križaric, rajše gradili linijske ladje, bi Nemčija, Avstro-Ogrska in Italija ne bile sposobne, da se upro združenima brodogradnja Francoske in Angleške.

NEMŠKI CESAR BOLAN.

Nemški cesar Viljem se je prebavil in mora ostati v svoji sobi.

REVOLUCIJA V MEHIKI.

»News« poroča, da je pozvala vlada pod orožje rezerviste. General Ambros je odrinil z novimi četami proti vstajem. Mehikanski listi dolže Zjedinjene

države, da podpirajo revolucionarje. Revolucionarji so razdrli železniške proge proti Juarezu. Vlada armada je popolnoma uničena. V Juarezu se koncentrirala nova vladna armada.

USTAVA ZA ELSAZS-LOTHRINGEN.

Državna komisija, ki razpravlja o ustavi, ki naj bi se uveljavila v Elzas-Lothringen, je s 17 proti 7 glasovom sprejela predlog, da postaneta deželi samostojna zvezna država, z 20 proti 4 pa, da naj jo zastopa zvezin svet. Sklenili so to proti ugovoru državnega tajnika Debrücka in je zato ustava za ti deželi v nevarnosti.

PRED VOJSKO NA BALKANU?

Dunaj, 10. februarja. Belgrajsko »Novo Vreme« objavlja zanimivo izjavo nekega uglednega aktivnega srbskega generala, ki je izjavil: »Gotovo je, da doživimo spomladi v naši najbližji okolici velike zapletitjaje. Črnogorci nameravajo namreč napasti Turčijo in zasesti Plav, Gusinje in Beran, avstro-ogrsko armada pa zopet zasede Sandžak, medtem ko Bolgari vderejo v Makedonijo. Srbiji ne bo preostalo drugega, kakor da vdere v Makedonijo. Vojska je neizogibna.«

Železničarji.

Društvo za medsebojno podporo železničarjev. Pred tridesetimi leti, ko življenj razmere še niso bile tako hude, ka or dandanes, je krog uslužbencev na tukajšnjem kolodvoru uvidel neprecenljiv pomen združenja v svrhu samopomoči. Takrat se je ustanovilo društvo za medsebojno podporo železničarjev v Ljubljani južna železnica. Danes, ko se je društvo razširilo tudi na uslužbence c. kr. državne železnice, so člani raztreseni po vseh deželah, kjer puhaajo lokomotive južne železnice — eni so bili službeno premeščeni — mnogo jih je vpokojenih in so se izselili, ali vsi ostanejo vedno zvesti člani te gospodarske, do sedaj brez hrupa in trušča, zato pa blago delujoče organizacije ljubljanskih železničarjev. V nedeljo, 5. t. m., je imelo to društvo svoj redni občni zbor za preteklo leto 1910. Iz letnega poročila posnemamo sledeče: članov koncem leta 1900; prispevki članov 10 437 K, pristopnine 245 K, obresti naloženega denarja 109 K 56 h, prebitki iz leta 1909 pa 5076 K 55 h, skupaj torej 15 877 K 11 h. Izdatki: 28 podpor po 500 K vsaka, skupno 14.000 K, nadzorovatelju pogrebov od vsakega slučaja 6 K, skupno 168 K, odškodnina zapisnikarju 24 K, provizije za nabiranje novih članov 25 kron 40 h, v nabavo pravil (500 komadov) in druge potrebne tiskovine 94 K 86 h, nabava pisalne mize 35 K, izgube na nevplačanih članarinah izstopivših članov 22 K 60 h. Skupaj 14 369 K 86 h. Prebitka v gotovini ostane torej 1507 K 25 h. Ako primerjamo upravne stroške s podeljenimi podporami, pokaže se nam slika požrtvovalnega delovanja tega dobrodelnega društva, njegovih voditeljev in članov sploh. Ker mora tiskovine vsako tako društvo imeti, ker so izgube nevplačanih članarin pri vsakem društvu običajne, znaša svota upravnih stroškov z nabavo inventarja vred le 252 K 40 h, to je 1,8 odstotkov podeljenih podpor. Tako je bilo do sedaj vselej, bo pa tudi v zanaprej, to

nas naj pouči prihodnost. Novoizvoljeni odbor nam po svoji sestavi vzbujal razne pomisleke dasiravno ga ne bomo že sedaj kritikovali, ker, kakor pregovor pravi, nova metla dobro pometa. Dasiravno je društvo le podporno društvo, se nam dozdeva sumljivo, kako da so se naenkrat napredni elementi in socialni demokrati tako bratsko znašli, da se polaste vodstva tega društva, ko so se do sedaj bore ma o brigali zanj. Puhloglavci so podali svojo moč onim, ki so jim nedavno ta primek nadljali; dosledno to ni, lepo pa tudi ne. Za protuslugo socialnih demokratov bi bilo pričakovati, da oni povabijo na občni zbor svojega »Pogrebnega društva železniških in državnih uslužbencev« tudi antisocialdemokrate, ali le-ti so previdno po pravilih si zagotovili, da se smejo udeležiti le člani z legitimacijami. Vendar bi pa letno poročilo tega društva tudi marsikatero nelegitimiranega zanimalo. Vsem tem izobčenim naj služijo sledeči bistveni podatki v pojasnilo in premislek. Prebitka iz leta 1910 izkazano 2089 K 59 h, pristopnine in članarine leta 1911 znašajo 5483 K 70 h, članom naložene kazni so znašale 36 K 80 h, za 33 K se je članskih knjižic prodalo, od pogrebnin se je prihranilo 342 K 47 h, raznih dohodkov je zabilježnih 242 K 48 h in 57 K 89 h je bilo obresti od naloženega denarja, skupaj torej 8285 K 93 h. Izdatki: Pogrebni stroški 3012 K 76 h, tiskovine 476 K 70 h, povrnjene pristopnine 61 K, plača uslužbenca in remuneracije 750 K, najemnine pisarne in skladišča 220 K, nabavniške potrebščine 103 K 76 h, pisarna inventarja 2045 K 20 h, poštni čekovni promet 107 K 31 h, poštnine 20 K 58 h, skupaj 7175 K 41 h. I a pa končni efekt nekoliko lepše izgleda, je v stanju premoženja z 5061 K 96 h všteta vrednost inventarja z 4491 K 44 h. Upravni stroški znašajo tako mikavno vsoto, da so člani tega »Pogrebnega društva« prav lahko ponosni, ker vsaka kronica obrnjena oziroma izkazana za pravi namen je pogoltnila še 1 K 38 h samo za upravo. Mislimo, da to zadosti osvetljuje blagi (!) namen ter končamo z vzdihom: Ubogi delavski groši!

IZPREMEMBE V BOSENSKI DEŽ. VLADI.

Skoro ni več nobenega dvoma, da bosenski deželni šef general Varešanin v kratkem odstopi. Mož je izvrsten poznavalec deželnih razmer, v vsakem oziru zaslužen in vživa tudi v vseh krogih največje spoštovanje. Toda kot vojak je v političnem oziru bil popolnoma odvisen od drugih vladnih činiteljev in je hočeš — nočeš s svojo osebo moral kriti politiko Burian - Pittnerjevo. Ta je pa bila odločno mažarofilna — neposredno, še bolj pa posredno. Kakor Mažari na Ogrskem in na Hrvaškem, tako sta tudi Burian-Pittner v Bosni računala na Srbe in s Srbi, češ, ti bodo proti Hrvatom in proti Avstriji potegnili z nami. Zato sta jim tudi pomagala do moči pri volitvah v bosenski sabor in uredila tako, da so tudi med moslimi in katoličani prodrli srbofilni in protiaustrijski elementi. Srbi so dominirali v saboru, opozicije skoro ni bilo. Toda stvari so se v zadnjem času začele sukati drugače, vprašanje kmečkega odkupa se vedno bolj bliža na dnevni

P. L. Coloma:

Juan Miseria.

Povest. — Iz Španskega prevel E. T. (Dalje.)

Čudno! Nihče izmed te gospode ni bil razžaljen, ker se je menih tako čudno poslovlil in tudi smejal se ni nihče zaradi tega; vsi so razumeli duha, ki ga je vodil in mu niso delali krivice. Doma v samostanu pa ni šlo tako gladko; superior ga je posvaril; ni si mogel kaj, da se mu ne bi smejal, pa vendar zraven tudi čudil, in mu je rekel:

»Ampak, pater Frančišek, za božjo voljo!... Bodite svet, v imenu božjem, ampak čuden mi nikar ne bodite!«

Grofica je sprejela brata s sestrsko ljubeznijo in obhajala jo je zdaj jeza, zdaj usmiljenje, ko je pazno poslušala, kar ji je pravil o Janezovi nesreči.

»Moj Bog, kakšna krivica!« je glasno vzkliknila, ko je pater svoje poročilo končal. »Ta nedolžni ne sme umreti, tega ne smemo pustiti! Pa zdaj nimam v Madridu nobenega človeka; s temi ljudmi, ki zdaj komandirajo, nimam nobene zveze... Vse eno: pisala bom... pa kdo se zmeni za pismo; nihče si ne bo zastoj sitnosti delal... Po krivici na smrt obsojen!... Strah! Moj Bog, kaj naj storim?«

In dobro grofico je čisto prevzelo usmiljenje, nevolja in skrb, in solze so ji zalile oči. Začela je premišljevat.

je. Kar si kmet sezida sam, je njegova last. Aga kmeta ne sme zapoditi s posestva, razun: 1. če kmet ni hotel zemlje obdelovati, kakor treba, 2. če je kmet delal občutno škodo, 3. če se je branil odrajtovati tretjino, 4. če se sploh ne drži sklenjene pogodbe. Pa tudi v teh slučajih razsodi šele urad. Kmet pa tudi ne more aginega posestva samovoljno pustiti, ampak pravilno odpovedati, in sicer po končani mlatvi. Če posestvo zapusti brez predpisane odpovedi, mora agi s tem povzročeno škodo povrniti. Pogodba med agom in kmetom se mora sklepati pisмено s posredovanjem urada.

Kaj pa pod avstrijsko vlado?

Avstrijska vlada je saferski zakon izvajala, kakor je bilo določeno, kajti Turki ga niso. Zraven tega pa je uredila še druge razmere, ki po tem zakonu niso bile urejene. Toda prav se to vprašanje ni rešilo, ker v tozadevnih komisijah ni bilo ljudi, ki bi domače razmere dobro poznali in ker se vlada ni ozirala zadostno na gospodarsko obliko za Jugoslovane prevažne zadruge.

Kako je dandanes v teh deželah? Predavatelj je slikal značaj in posebnosti Turkov, Srbov, ki so gospodarsko in politično najboljše organizirani, Judov, takozvanih španijolov, v kojih rokah je večidel trgovina, in Hrvatov-katolikov. Ti so bili vedno največji širomaki, odvisni na eni strani od tur-

škega veleposestva, na drugi od judovskih oderuhov, ki so dajali denar tudi po 100 %, za vsak dukat en groš! Vlada je ustanovila zoper to oderuštvo okrajne podporne blagajne, ki so kmetu posojale po 6 %. Potem je začela misliti na povzdigo načina gospodarstva, ker domači kmet zelo slabo gospodarji. Ustanovila je gospodarske šole in gospodarske postaje. Ampak te šole vzgajajo bolj grajščinske upravitelje kot domače kmečke gospodarje. Bosanci jim ne zaupajo. Bosanskega kmeta bo rešila samopomoč, izborna šola pa bi bila zanj, če bi se začeli Slovani v Bosni bolj naseljevati.

Kar se kolonizacije sploh tiče, so jo razvili v Bosni najbolj Nemci. Vlada gre kolonizatorjem zelo na roko. Treba je začetkom plačati le polovico zemlje v gotovini, drugo polovico posodi deželna banka, ki se na zemljišče vknjiži. Obresti ni težko plačevati, ker je zemlja silno rodovitna in gozdovi bogati. Lep je zaslužek z lesom, žitom in živino. Prvi Nemci so prišli iz Oldenburga, Hannovera in Slezije; navadno so bili to hlapci, ki so šli služiti v vzorni trapistovski samostan Maria Stern pri Banjaluki, potem pa so si kupili s pomočjo trapistov zemlje. Navadno ni noben kolonist izprva prinesel s seboj več kot 500 K. Kar jih je tako zelo povzdignilo, je bila okolnost, da so v gospodarstvu neizmerno prekašali domačega kmeta. Domačemu kmetu, ki je vedno le za druge delal, a ne zase,

je bil gnoj na lastnem dvorišču v veliko nadlego. Rekel je naselniku Nemcu: »Vozi ti to blato proč; imaš dobre konje, pa ga lažje odpelješ, kakor jaz.« — »Kaj ti bom dal zanj?« ga vpraša švaba. — »Kaj mi boš dal? Nič! Še jaz ti bom dal za vsak voz pet desetice, če mi dvorišče posnažiš, da ne bo vse tako mokro in blatno.« — Nemec, vesel, gnoj odpelje in poskropi z njim svoje travnike. Pride jesen, na Nemčevem posestvu pa je zrastla otava do pasa; krmo je pokosil že dvakrat, na njivi je koruza višja od njega, vsako betvo ima po tri do štiri klasa. Bosanec to začuden gleda in kmalu začne kmetje govoriti, da zna Nemec coprati. — Bosanski kmet nima lepe živine, volov prav malo, hleve za nič. Nemec je sezidal vzorne hleve, meljoriral pašnike in travnike, dobro krmil, sezidal mlekarne in sirarne, napravil mline, se tudi komercialno izpopolnil ter Juda potisnil stran.

Predavatelj je končno opozarjal na to, kako je zemlja v Bosni še zdaj cena, koliko kompleksov je napreda in kako bi v gospodarskem in kulturnem oziru bilo velikega pomena, če bi se naš izseljeniški tok obrnil v Bosno.

To je jedro tako poučnega in aktualnega, pa vzorno izdelanega predsinčnega predavanja v »Leonovi družbi«. Kar se pa obiska tiče, Li ga želeli nekoliko več.

red, meslimi so se začeli odtežati Srbom in bližati katoliškim Hrvatom, ki jim v kmečkem vprašanju ne nastavlja noža na vrat. Malo po malo se je končno sl'ka bosanskega sabora popolnoma izpremenila: večina se je potegnila na moslimsko - hrvaško stran in preje vsemogočni Srbi so se naenkrat znašli v manjšini, v opoziciji in najhropnejši obstrukciji proti isti vladi, ki jih je tako negovala. Prav bi bilo, da bi sedaj odstopil glavni činitelj srbofilskega režima — baron Pittner, a to se ne bo zgodilo, marveč iti bo moral oni, ki je to politiko kril — general Varešanin. Na njegovo mesto pride pač zopet vojak, ki bo istotako samo za dekorativno reprezentacijo.

Bolj važno je, da namerava v kratkem odstopiti tudi civilni adlatu baron Benko. Zelo prav bi bilo, da bi Burian - Pittnerjeve mažarofilne težnje dobile v osebi novega civilnega adlatuša avstrofilni ali vsaj zares nevtralni protitež.

Dnevne novice.

+ **Velik uspeh »Slovenskega kluba«** glede slovenskega vseučiliškega vprašanja, ki so ga dosegli naši poslanci v proračunskem odseku, vsi priznavajo, najbolj pa boli Nemce. »Slovenski klub« je popolnoma zmešal račune Nemcem, ki so mislili, da bodo slovensko opozicijo strli, Slovence pa razkričali za državni in miru nevarne, ker nočejo izpolniti laških kulturnih zahtev. Slovenski poslanci pa so svojo taktiko modro izpremenili in dosegli, da se je obenem z laškim vseučiliškim vprašanjem znatno približalo rešitvi jugoslovanske, za katero se je sedaj storilo z eno potezo več kakor doslej desetletja in desetletja. Odsek je sprejel dr. Koroščeva predloga, da se prizna reciproci-teta zagrebškega vseučilišča in store vse potrebne predpise za slovensko. Ker bo tudi parlament ta predloga sprejel, stoji zdaj vlada pred dejstvom, da ima misliti na dejansko uresničenje naših jugoslovanskih visokošolskih zahtev, za katere se do zdaj ni absolutno nič brigala. Kakšnega pomena sta dr. Koroščeva predloga, razodeva zdaj nemško - nacionalni časopisje, ki kar besni, ker je izborna politika dr. Šusteršiča privedla končno jugoslovansko vseučiliško vprašanje do zmage. Zato piše n. pr. »Grazer Tagblatt« v članku, da »to, kar je dosegel dr. Korošec s svojima predlogoma, ni nič drugega, kakor uresničenje slovenske univerze«. Nemcem v tem oziru pač smemo verjeti in zato vsak Slovenec z veseljem pozdravlja ta novi veliki uspeh naše delegacije na Dunaju!

+ **Duhovni in zadržna zveza.** Škof ljubljanski se je vrnil iz Rima. Govoril je s sv. Očetom o naši slovenski vsestranski organizaciji. Sv. Oče naročajo duhovnom, da vsa potrebna društva ustanavljajo, podpirajo in jim po močeh pomagajo. Tudi opravila v dekretu »Docente Apostolo« z dne 18. novembra 1910. duhovnom prepovedana, morejo duhovni sprejemati, obdržati in opravljati. Skušaj naj se pa, v kolikor je mogoče, polagoma izvežbati in vzgojiti poštenih laikov, ki bi mogli sčasoma

in polagoma taka mesta, n. pr. tajnika in blagajnika prevzeti in pošteno, zanesljivo voditi. — Toliko v pojasnilo in pomirjenje duhovnom in vernikom.

+ **70 000 Slovencev** je v Trstu. Toliko se jih je namreč glasom »Soče« letos za Slovence vpisalo. Seveda delajo zdaj na magistratu v potu svojega obraza, da to število »popravijo«.

+ **Za belokranjske ceste.** Včeraj je vložil poslanec Jarc predlog, da naj vlada izvrši uvrstitev cest Jugorje-Štrekljavec-Črnomelj, Črnomelj-Vinica in Črnomelj-Kočevje med državne ceste, tako, da ne bo treba za to udeležencem nič prispevati in naj v ta namen vstavi v proračun za leto 1912 primeren delni znesek.

+ **Hrvaški listi o slovenski politiki.** Iz poročil o zadnjih dogodkih v dunajskem parlamentu, kakor jih priobčjujejo razni hrvaški listi (na primer tudi »Hrv. Sloboda«) čisto jasno izhaja, kako malo poznajo nekateri hrvaški krogi delo S. L. S., kar ni čudno, ker se o naši politiki informujejo iz samih motnih virov: slovensko-liberalnih in v gori omenjenem slučaju celo iz nemških, oziroma mladočehskih. Prav bi bilo, da bi si gospodje vzeli vsaj toliko truda, da bi poslušali oba zvona!

+ **Narodna požrtvovalnost Lahov.** Tržaška podružnica »Lege Nazionale« je imela v letu 1910 dohodkov 185.000 kron. V enem letu so se zvišali dohodki te podružnice za 63.000 K. Mestna občina je zvišala svoj prispevek od 5.000 kron na 15.000 K. »Piccolo« je nabral 92.000 K. Število članov se je zvišalo za 1.000. Tako Italijani. Pri nas pa večina posojilnic in županstev še nič ni darovala za »Slovensko Stražo«. Slovenci vzdramite se!

+ **Vožne cene krme** je sklenilo znižati železniško ministrstvo glede na draginjo mesa.

+ **»Agramer Tagblatt«** si je dal strašno neumno — imelo je pač biti zlobno! — poročati o razpadu »Slovenske Unije«. Kriv je seveda dr. Šusteršič. Sploh je celo skrpucalo, ki obstoji iz samih protislovij, napisano s čisto prozornim namenom, delati štimungo za Plojevo »grupo« in zlasti Hrvatse še bolj navezati na frak tega hofrata. Celotno Slovence namiguje to politično osle, da naj vsaj sedaj na polomu (!?) dr. Šusteršičeve politike uvidijo, kam jih pelje ta mož, ki naj se ga oprostite. Brez njega da bodo veliko več dosegli. — Ali pri »Agramer Tagblattu« včasih spé, da priobčujejo take nebotične prismojenosti?

+ **Scotus Viator**, dr. Seton Watson, znani angleški publicist, je izdal novo knjigo o Ogrski: »Korupcija in reforma na Ogrskem«. Opisuje zlasti zadnje volivne dogodke in se zavzema za splošno in enako volivno pravico.

— **Bohinjsko jezero zamrznilo.** Lepa in suha zima v Bohinju je prinesla drsalcem letos novo veselje in je dana prilika, da drsajo po romantičnem Bohinjskem jezeru, ki je pokrit z gladkim ledom. Posebno je ugodna prilika to nedeljo, ko se vrši dirka na sankališču in se podajo drsači po kosilu na jezero. Vremenska poročila iz Boh. so jako ugodna in je pričakovati, da obiščejo prijatelji zimskega športa,

drsači, smučarji in sankarji to nedeljo Bohinj polnoštevilno.

— **Pogreb pravoslavnega čevljarja Uroša Štefanoviča v Metliki** se je izvršil v sredo, 8. februarja. Štefanovič je bil neporočen, živel je bolj zase in za svojo obrt, za metliško politiko se ni brigal. Zadnje leto se ga je lotila jetika in ga je kar čez noč pobrala. Našli so ga jutraj kar mrtvega. Z njim je umrl edini pravoslavne vere v Metliki. Pokopal ga je na metliškem pokopališču pravoslavni pop iz Karlovca. Razume se, da je bilo veliko ljudi že iz radovednosti pri sprevodu. Nekaj pa se je vsem čudno zdelo, da se je spreveda oficijelno udeležila meščanska godba in metliški Sokol. Morebiti je to le izraz navdušenja za srbsko idejo, ali ne, gospod Makar? Ste saj enkrat priliko dobili, pokazati svetu, kaj ste lansko leto v Sofiji, Belgradu in drugod pridobili. Demonstrirati proti rimskemu klerikalizmu gotovo niste nameravali s tem svojim nastopom, gotovo ne. O ti predpust, ti čas presneti!

— **Občinskiemu zdravniku v Bovecu**, dr. Vorel, se je omračil um in so ga prepeljali v Gorico.

— **Cene cementa** se v kratkem zvišajo. Tovarne cementa so napravile kartel.

— **Slovenska trgovska šola v Trstu**, ki se je otvorila brez hrupa in posebnih slovesnosti oktobra minulega leta, je ravnokar zaključila svoj prvi tečaj z dobrim uspehom. Zavod je zasnovan na podlagi nižjih ali dvorazrednih trgovskih šol.

— **Umrl je v Travniku (Bosna)** jezuit o. Miroslav Waitz, profesor tam. nadškof. gimnazije.

— **Analfabetški tečaji v ječi.** Predsednik okrožnega sodišča v Mostaru je dosegel, da se v tamošnji ječi prirejajo za kaznjence analfabetški tečaji. V prvem tečaju se je 12 kaznjencev naučilo brati in pisati. Za tiste, ki so le nekoliko pismeni, se prirejajo posebni tečaji. Podučujejo dobrovoljno učitelji in učiteljice. Lepa in človekoljubna misel!

— **V Ameriki odpuščajo delavce.** »Clevelandska Amerika« piše: Velike clevelandske tovarne odpuščajo skoro vsak teden večje število delavcev. Zadnje čase jih je odpustila »The Brown Hoisting Co.« okoli 50. Tudi naših rojakov je prišlo precej ob delo. Nekje skrajšujejo delavne ure ali pa delajo le nekaj dni v tednu, tako da se kažejo vsa znamenja one krize, ki nas je obiskala pred dobrimi tremi leti. Pravzaprav se položaj od onega časa še ni toliko popravil, da bi se v istem redu delalo kot pred krizo leta 1907. Navadno pravijo kompanije, da bodo ustavile delo za dva meseca, a če se jih vpraša po vzrokih, ne povedo. Nekje govorijo, da nimajo naročil ali da imajo dovolj izdelanega blaga. Glavni vzrok pa, da se delo slabša, je ta, ker se kapitalisti, ki so po večjem republikanskega kalibra, pripravljajo, kakšne korake bo zavzel prihodnji kongres, ki se snide po 4. marcu. Ta kongres bo imel prvič po dolgih letih demokratsko večino in republikanski kapitalisti nič kaj ne zaupajo demokratskim postavodajalcem. Radi tega hočejo republikanski kapitalisti narediti umetno krizo, da

bi s tem nekako pokazali ljudem, češ pogledajte, demokracije vam ne dajo dela, delo dobite samo tedaj, kadar volite republikance za postavodajalce. Tako se farba ameriška javnost. Dela bi bilo dovolj za vse, samo če bi kapitalisti hoteli izvrševati dela. Za sedaj pa ne svetujemo rojakom, da bi hodili v Cleveland dela iskat, ker je že tukaj nekaj stotin tudi naših brez dela. Marsikdo pa vzame potno palico v roke in gre po svetu. Pretečeni teden jih je odšlo precej v West Virginijo, trije so odpotovali v Winterquaters, Utah, kjer so premogove jame, nekaj jih je pa odšlo v južne države.

— **Zagrebski občinski svet** z županom Holjcem na čelu se je dne 9. t. m. predstavil nadškofu koadjutorju dr. Bauerju. Župan je v daljšem nagovoru povdarjal, da so bili možje na zagrebški nadškofijski stolici vedno dobri patriotje in nositelji prosvete. Imenovanje koadjutorja je Zagreb veselo pozdravil, ker je znana njegova ljubezen do domovine in deželne stolice. Kakor otroci k svojemu očetu, k svojemu dušnemu pastirju prihajajo k njemu z željo, da bi bilo njegovo delo za ljudstvo blagoslovljeno in dolgotrajno. Dr. Bauer se je ganjen zahvalil in rekel, da bo z vsemi močmi skušal opravičiti velike nade, ki se stavijo nanj.

— **Vojaški škandal v Osijeku.** Minolo nedeljo so v Osijeku trije domobranci s silo odpeljali nekega dekleta v vojašnico ter jo z devet drugimi tovariši onečastili. Preiskava je uvedena. V vojašnice bi bilo treba drugega duha!

— **Dvoboj med hrvaškimi poslanci?** »Hrv. Sloboda« poroča, da je vsled prepira v saboru poslanec dr. D. Popović poslal posl. dr. Ant. Radiću svojo priče. Pripominja pa, da do krvi najbrže ne bo prišlo.

— **Na sveti večer ustrelil ženo.** Iz Clevelanda v Ameriki poročajo, da je obravnavala proti Lov. Konjarju, ki je na sveti večer ustrelil svojo ženo, zopet preložena.

— **Gospodarstvo z bosanskimi gozdi** je menda eno najbolj bolečih in nevarnih mest na telesu bosanske deželne vlade. O tem se marsikaj šepetlje, marsikaj neverjetnega je tu in tam že prišlo v javnost, a vedno se je zopet vse take stvari zadržalo in potlačilo. Sabor sam je izvolil odbor, ki naj gozdno gospodarstvo preišče in potem poda poročilo. A tudi tu je nevidna moč napravila temo — poročilo je izpadlo čisto spokojno in brezpomembno. »Hrvat-skemu Dnevniku« pa poročajo, da se je glavni poslovodja nekega velikega lesnega podjetja izrazil: »Kaj nam pa morejo ubogi poslanci, če so pa voditelji strank z nami!« Glasom istega lista bo nek poslanec v saboru predložil natančne podatke in račune o enem takem velikem lesnem podjetju, ki bodo v pravi luči pokazali, kako brezvestno se dela z glavnim bogastvom Bosne — z gozdi.

— **Poštna nabiralnica.** S 1. februarjem t. l. je začela poslovati nova poštna nabiralnica v Srednjih Gameljnah za vasi Gornje, Srednje in Spodnje Gameljne ter Rašico. Oskrbuje jo Fran Juvan, posestnik in trgovec v Srednjih

Pater ni mogel prikrivati strahu in nemira, pa jo je gledal in premikal ustnice, kakor da moli: morda je res molil.

Kar je grofica skočila na noge, tako živahno, kakor da ima petnajst let, in je vzkliznila z odločnim glasom:

»Jutri grem v Madrid in izprosim pomiloščenje za tega človeka!«

»Gospa,« pripomni strahoma neki gospod, ki je bil zraven, »v teh razmerah je tako popotovanje predrznost!«

»Mar bo to moja prva predrznost?«

»Ne, gospa; ampak lahko se zgodi, da bo grofica Bardira od teh ljudi zavržena in to bi težko prenesla.«

»Gospod,« odgovori grofica in pokaže na krasno razpelo iz slonove kosti, ki je viselo vrh žametne podloge na steni, »ta je bil Bog in se je pustil križati, da je odrešil grešnega človeka...«

Tedaj je kapucin zavrnil svojo suho postavlo in — nezaslišano od njega — stegnil roke proti sestri in rekel eno samo besedo:

»Sestra!«

Grofica je res odšla v Madrid; a dnevi so minevali in nobene novice ni bilo od nje; in že je zasijal zadnji dan, lep in jasen, toda žalosten in tih, kakor izraz neizmerne bolečine na mladem in lepem obličju. Ljudje so šli po ulicah tiho in resno, le malo voz je motilo mir s svojim drdranjem. Razpoloženje duha je kakor steklo, skozi katero gledamo stvari in jih vidimo zdaj mračne, zdaj v rožnati barvi; skoraj se je zdelo oni dan, da so še ptice prenehale v svojim sladkim žvrgolenjem in gozd

s šumenjem vrhov. Le semtertja je bilo videti par črno oblečenih moških s črnimi košaricami, na katerih je bilo naslikano goreče srce, znamenje usmiljenih bratov; hodili so po ulicah in žalostno klicali:

»Za dušo obsojenčeve!«

Kapucin ni pravil Janezu ničesar o prošnji za pomiloščenje, zakaj njegova udanost ni potrebovala nobenih upov, da bi se nanje opirala. Ta duša, ki jo je vodil katoliški nauk in krepila vera, je vzdihovala po tolažbi smrti in ni hrepenela po zemeljskih upih. Mirnega duha, čeprav telesno potr, je bil Janez podoben popotniku, ki se ob zori napravi na visoko goro in čuti, da mu utrujenost zmaguje ude; toda duša njegova začuti moč in sveta misel ga prevzame, da se vrže v prah pred Gospodom in prosi blagoslova, ki ga Bog vsak dan pošilja po svojem poslancu, oživljajočem solncu. Tedaj pozabi na ves trud pred to mislijo, ki je obenem sladka in otožna, ki se duša v njo potopi, da ne vtone, ki z mehko silo nese duha od svetih želja do nebeških sreč. Takrat svetotno telo neha tožiti in čuti se samo še močnega duha, ki zavzame svoje mesto v onem čudovitem zboru, ki zna v največji raznovrstnosti ustvariti najlepšo skladnost: v tej neizmerni godbi, se bratijo grenka žalost in veselje smeh, žalostni vzdih in sladka otožnost, da ustvarijo eno samo pesem tolažbe in blaženosti. Beg! ...

Tako je Janez čutil, da mu udje trepečejo v nemiru; toda njegova duša, čista vsakega greha in prosta vseh

dvomov, mu je pokojno sijala iz oči in izrekala po ustih sladke upe, svojo oporo. Toda čeprav se telo človekovo zgrudi, krščanska duša ne omaguje; ona je iz nebes, telo pa je, oh! od zemlje ...

»Pater,« je rekel Janez menihu, ki se skoraj ni ločil od njega, »zdaj pred smrtno uro vidim vse drugače. Ozrem se nazaj in se prestrašim; pogledam naprej in se utolažim. Zdaj me življenje navdaje z grozo in v smrti je moje upanje.«

»Sinko moj,« odgovori kapucin, »sveti Duh pravi, da je dan smrti več kakor rojstni dan; eden je začetek trpljenja, drugi pa konec: pravičnemu je smrt kakor spanje in grob kakor zibel.«

Janez je nekoliko trenutkov molčal, ko je slišal menihove besede; nato je rekel z globoko otožnostjo:

Ko gremo s tega na oni svet, Čez morje široko moramo; Morda zato gradijo V podobni barke zibiko! ...

Sklenil je roke in oči široko odprl in se zagledal v tla; kakor da tam nekaj bere je pristavil:

»Samo tega še čakam, da mi pripravijo grob ... Tukaj ni ničesar več zame, ker upam, da dobim vsega tam gori — — Zdaj se spominjam — tako se mi zdi kakor kakšna godba, ki prihaja iz daljave — ko sem bil še fantek in me je imel strije pri sebi. Koliko muk! Koliko tepeža! Koliko truda in solza! Kako malo veseja! ... To je bilo življenje!«

In kadar sem šel leč, da se spočijem, kakšno veselje! To že ni bilo življenje, tudi spanje ne, ampak umiranje! — Vedno se mi je sanjalo o materi: prijokala se je ubožica in potleje sem jokal še jaz, ker mi je bilo tako hudo! ... Tista nedolžnost otroška! Nekdaj sem spravil zanjo košček kruha — in ona ga ni marala, ker je bil grenak: zmolič sem ga s svojimi solzami ... Včasih mi je rekla: »Ali so te topli, ljubo dete?« — »So me, solze!« — »Nikar se ne joči, otroček, da se strije ne zbudi; daj, daj, moli, moli; strije se bo zbudil.« In sem molil ž njo ... Kako je že bilo? ...

Prisrčna moja mamica!

Legel bom spat.

Če smrt me pokliče nenadoma,

In ne bi več mogel izreči tega,

Rečem že zdaj: Jezus, Marija, Jožef!

Oče, ali je res, da moram tudi takrat, ko grem s tega sveta, reči Jezus, Marija, Jožef?«

»Da, sinko moj,« je odgovoril pater zelo ganjen; »saj te bo Jezus vodil, in Marija in Jožef te bosta sprejela pri nebeških vratih.«

»Jaz ne vem, kaj naj jim rečem ... Ali! Jezusu bom dal svoje grehe, da jih sodi, Mariji pa solze, da jih prešteje ... O, da sem znal takrat moliti! ... Pa nisem molil drugega, kakor to molitvico, pa še to samo v sanjah ... Seveda, kdaj sem pa videl svojo mater kakor v sanjah! ... Zdaj jo bom pa zmiraj videl, večno ...«

(Dalje.)

Gameljan, ima pa vsakdanjo zvezo z vožno pošto Vodice—Šmartno p. Šmartno goro—Tacen—Vižmarje—Št. Vid.

— **Konjerejska zadruga na Igu.** Občni zbor konjerejske zadruge na Igu se vrši v nedeljo, dne 12. t. m., popoldne ob pol treh v Vrbljenu v gostilni g. Martina Furlana.

— **Umrli je** v Pevni gdčna. Gabrijele Komjanc, stara 20 let.

— **Poročil se je** včeraj v Trstu g. Anton Silič, računski podčastnik, z gdčno. Olgo Otto.

— **Notar Mark Pushnik v Vipavi** kupuje, kakor se splošno govori, posestvo z vsemi poslopji, kjer ima še sedaj liberalna »Prva vinarska zadruga v Vipavi« svoje združne prostore.

— **Slovenska gospodinja** ima važno nalogo. Saj pravi še pregovor, da podpira tri ogle pri hiši. Sicer ne stopa mnogo v ospredje, peča se s kuhinjo in gospodinjstvom večidel, zato pa je — rekli bi — duša družine. Njena beseda ima veljavo in veliko dobrega in koristnega lahko stori ravno ona. Ker ona vodi gospodinjstvo, zato tudi v prvi vrsti ona nakupuje blago, kar ga potrebuje za kuhinjo. In tu ji je dana prilika, da se uveljavi. Nakupovanje blaga je važna stvar, o tem ni treba izgubljati besedi; slabo blago je toliko, kakor v vodo vržen denar. In da naše gospodinjne ne bodo na primer pri nakupovanju cikorie metale denarja v vodo, jim svetujemo, da kupujejo »Kolinsko kavino primes« v korist obmejnim Slovincem. Kajti ta kavina primes je, kakor se je še vsak prepričal, kdor jo je poskusil, najboljša od vseh, poleg tega domače blago iz domače Kolinske tovarne in slednjič imajo od nje dobiček tudi obmejni Slovenci. Kupujte torej, da ne boste denarja metale v vodo, samo Kolinsko kavino primes v korist obmejnim Slovincem, ki je opremljena s pečatom »Slovenske Straže«!

Štajerske novice.

š **Sv. Lenart v Slovenskih goricah.** Čez 300 naših mož se je zbralo preteklo nedeljo, dne 5. svečana v A. Arnušovi veliki dvorani, da slišijo odgovor na štajerskajnska zabavljanja, da zvejo iz ust svojih lastnih kmečkih poslancev resnico o političnem stanju. Med burnimi živjo - klici nastopi kot prvi govornik državni in deželni poslanec Iv. Rožkar. Ovrgele je na kratko laži, ki jih je Linhart prinesel k nam prodajat, razkrinkal je namere nemškega šulvereina s svojimi šolami, posebej še pokazal v pravi luči namen naše nemškutarske šole. Nikjer na svetu ni tega najti, kar pri nas Slovincih, da bi se otroci poučevali že v prvih letih v tujem jeziku; zdrava pamet zahteva, da se more človek tujega jezika učiti le na podlagi materinščine. Vprašal je poslušalce, kdo bo plačal 40.000 K, ki so vknjižene na nemški šoli? Kdo drugi, ko kmetje, če se dajo premostiti in ji pomagajo s tem do javnosti, da pošiljajo svoje otroke v njo! Burni medklci so dokazovali, da so g. Rožkarjeve besede užgale in prepričevale. Potem je g. poslanec podal kratko poročilo o državnem zboru, kjer se zopet kujejo novi davki, ki bodo znašali milijone in milijone in ki jih seveda ne bodo iskali pri bogatih Judih, ne tam, kjer bi se jih najlažje našlo, ampak zopet pri ubogem kmetu. Poročal je na to o bojih naših poslancev v deželnem zboru, slikal krivice, ki se nam gode od strani nemške deželne vlade, ki nam privoščijo od vseh deželnih dobrot le par drobtin, le pol milijona od 21 milijonov. — Med splošnim navdušenjem nastopi kot drugi govornik državni in deželni poslanec dr. Korošec. Tudi on je najprej postavil generala vseh šnopsarjev Linharta v pravo luč, povedal, da Linhart z enim in istim na pamet se naučenim govorom, ki ga je nedavno imel v Mariboru, nauzira po Sp. Štajerskem in slepi ljudi s svojimi lažmi. Označil je do pičice ljudi, ki se zbirajo v Linhartovem taboru, posebej še povzdigoval one, ki pri sv. Lenartu trobijo v njegov rog, dokazal je, da so to goljufi, kar je sodnijsko dokazano, da so lopovi in tatovi, kojih žene so okradle svoje uslužbenke ter je razložil, kako skrbijo Linhart in tovariši za kmete. Zalagajo jih zastoj s »Štajercem«, napajajo jih s šnopsom, ko pa je kje kako posestvo za zasesti, pa na svoje slovenske ljudi pozabijo ter rajše pokličejo protestante iz Prusije. Posebej je še dr. Korošec označil binavščino Linharta in šnopsarjev sploh, ki sicer povsod blatijo cerkev in duhovnike in so jih blatili tudi v »Vereinshausu«, ki pa se sedaj zopet delajo tako dobre kristjane. Govornik je tudi povedal, koliko se v ptujskem okraju iztoči šnopsa, ki mori naše slovensko ljudstvo, krade ljudem denar iz tepe, tira kmeta iz posestev in da je

ravno v Ptuj, torej v kotišču »Štajerca«, tudi glavni vir šnopsa. V Ptuj, ima neki vsaka ulica svojo šnopsarno in v vsaki se dobi tudi zastoj »Štajerca«: Kjer Linhart, tam »Štajerca«, kjer »Štajerca«, tam šnops — resnico tega je govornik neovrgljivo dokazal. Podal je potem tudi še kratko poročilo o državnem in deželnem zboru, povedal vzroke obstrukcije, razložil grdo obnašanje nemških poslancev nasproti slovenski manjšini in sklenil svoj govor med burnim dolgotrajnim odobravanjem in ploskanjem. Nato je še gosp. poslanec Rožkar povedal nekaj besedi o izboljšanju kmečkih posestev, o pripomočkih k temu in pozivljaj posestnike, da se poslužujejo v kolikor mogoče širokem obsegu vseh sredstev, ki jih ima v tem oziru dežela na razpolago. Sledile so potem tri resolucije, ki so bile enoglasno sprejete, izvolil se je novi odbor kat. političnega društva za šentlennarski okraj, in poslušalci so se razšli gotovo z boljšim prepričanjem, kakor pa od Linhartovih klobasarij.

š **Umrli je** v Gradcu višji geometer Albin Jančič.

š **Umrli je** v Gradcu Jožef grof Auersperg, star 77 let.

š **Umrli je** v Mariboru soproga železniškega strojevodje gospa Terezija Pregelj, stara 61 let. — V Mariboru je umrla zasebnica Cecilija Mohorj. Proy, stara 84 let.

š **O groznem umoru in samoumuru pri Ptuj** se nam še poroča: Preteklo soboto dne 4. februarja t. l. se je zgodila na Črni Gori pri Ptuj grozna nesreča. Raznašalec peciva gorskega peka je prinesel v ponedeljek dne 6. februarja v vilo, katero si je nekdaj postavil profesor Turkuš iz Majšberga, žemlje. Našel je stanovanje hišne posestnice zaprto. Ker je bilo že dva dni zaprto, zdelo se mu je sumljivo. Naznanil je orožnikom. Stanovanje so s silo odprli in nudil se je strašen prizor. Na tleh je ležala vsa krvava vdovljena, 32 let stara gospa Marija Schuster in zraven nje sekira, flosarka. V drugi sobi pa je istotako ležal na tleh vpokojeni železniški spravednik Anton Smodej, kateri je gospodinjno, ki je njegovo snubenje odklanjala, s sekiro umoril, potem pa je šel in se dvakrat ustrelil v trebuh. Ker se ni bil mrtev, vzel je vrv in se za mizo obesil. V isti vili stanuje od novega leta sem tudi zdravnik dr. Kurz. Vila stoji že v majšberški župniji, blizu Črne gore. V torek se je pripeljala uradna komisija v Majšberg nesrečneža raztelesiti. Župan jih še ni dal prepekljati v mrtvašnico, ker ni imel rezervnih rakev. Pošlje torej hitro hlapca z vozkom po umorjena. Tam jih zavijejo v rjuhe in položijo v slamo na vozek. Hlapec je naglo vozil, da bi komisija dolgo ne čakala. Ko pelje od Svašnika proti pokopališču, pade mu moški mrlič z voza. Za vozom pa so bežali šolarji, kateri so šli ravno iz šole in imajo navado, da dirjajo za hitro vozečim voznikom. Ko je mrlič padel raz voza, so šolarji čez njega popadali ter začeli neizmerno vpiti. Eden se je tako prestrašil, da ga sedaj tare.

Z DINAMITOM PREGNAL PLESALCE.

Vratislava, 10. februarja V Džietkovicah, Slezija, so imeli veterani ples, ki je pa tičal nekaterim tako v želodcu, da so vrgli dinamitno patro, ki je razbila šipe in povzročila med plesalci in plesalkami strašen strah. Ranjenih je bilo več oseb.

Ljubljanske novice.

lj **Branimo Rožnik.** Eden najlepših sprehodov v bližnji okolici Ljubljane je brezdvajbeno pot na Rožnik. Ime že samo na sebi znači kraj, in gotovo bi bil za Ljubljančane hud udarec, ako bi se mu na katerikoli način hotel omejiti dohod na Rožnik. In ravno to se namerava. Na Rožnik vodi k ondotti cerkvi in stari mežnariji, sedanji gostilni vozna pot in neka krajša steza skozi gozd in posestvo gospe Laznikove. Med tem ko se je vožnja pot zgradila še le okoli leta 1860, obstoji steza že pred letom 1829, najbrže pa od tedaj, ko se je zgradila cerkev, to je leta 1746. Pot in steza pa sta se javno re e do sedaj brez vsake utesnitve od strani gospodarjev sosednjih posesti. Lansko leto je posestnica gospa Laznik zavarovala stezo z žično ograjo, in sicer bodečo, katera je po policijskem redu na javnih potih nedopustna; a to še ni bilo zadosti. Lani januarja meseca je postavila ob poti četvero tabel z napisom: »Prepovedana pot«. Te table pa je tekot tedna odstranila, in mesto njih tekoči teden na kole nabila nove deske z napisom: »Do preklica dovoljena pot«. Očividno hoče torej gospa Laznikova to obče porabno pot čez nekaj časa popolno-

ma zapreti — proti čemur mora vsa javnost z vsemi uporabnimi sredstvi nastopiti. Ako se za to ne zavzame farna cerkev oo. Frančiškanov, potreba bode tako dejanje na drug način javno ožigosati in skušati to zlobno nakano preprečiti. Gotovo so žive še stare priče, ki so hodile nad 30 let po isti stezi, in sploh take, ki doprinesejo zakoniti dokaz servitute na tej stezi. Da se ne zamudi postavni rok protesta proti temu nastopu, blagovoli naj se tedaj nemudoma potrebno ukreniti. — Obiskovalec lepega Rožnika.

lj **Starešinam in akademkom!** Redni mesečni sestanek se vrši jutri v soboto, dne 11. t. m. zvečer ob 8. uri v restavraciji Rokodelskega doma (Komenskega ulica 12). Na svidenje!

lj **Iz likvidacijskega odbora »Glavne« posojilnice** je izstopil računski oficijal g. Maks Bradaška. Danes popoldne ima likvidacijski odbor baje eno zadnjih sej pred oficijelno proglašitvijo konkurza.

lj **O trgovcu Megliču.** Trgovec Meglič je pred dobrim tednom dejal pri neki razpravi pred tukajšnjim deželnim kot trgovskim sodiščem, naj se neka njegova razprava preloži, »ker odpotuje za tri mesece«, likvidacijskemu odboru je pa dejal pretečeno soboto, da odpotuje »za štirinajst dni na Gorenjsko, ker je že čisto neumen.« »Slovenec« je tega talentiranega svetnika razpuščenega občinskega sveta iztaknil že v Trstu, dasi je uradništvu »Slovenca« včeraj pisal, da je v Boh. Bistrici. Upamo, da bodo »Slovenčeve« notice povzročile, da tega vzornega, vsestransko naprednega gospodarja kmalu zopet pozdravimo v beli Ljubljani. Zanimivo je, da je »Slovenčeva« notica, ki je brez opazk beležila govorice o trgovcu Megliču, tako razburila sina Megličeve žene Tomca, da je čakal in dejansko napdel uradnika Šteta ter ga udaril za vrat. Štefe je seve takoj na »licu mesta« si poiskal zadoščenja in tega impertinentnega oboževalca Megličeve gospodarske morale z dobrimi obrestmi poplačal, da bo drugič pravilnejše »ogorčen«, kajti o postopanju Megličevem in njegovih vrstnikih se bodo čule še drugačne stvari. Izvestni ljudje se jako motijo, ako menijo, da ne bomo z vso odločnostjo varovali koristi oškodovancev in da se bomo bali morda njihovih nasilstev. Tomc je za svoj nastop dobil od Šteta le mal del tega, kar bi gospodarski talenti »Glavne« posojilnice od zadržnikov pravzaprav v polni meri zaslužili.

lj **Podružnica »Jadranske banke« v Ljubljani.** Včeraj se je vršil občni zbor Trgovsko-obtrne banke, na katerem se je enoglasno sklenila spojitav zavoda z »Jadransko banko« v Trstu v svrhu ustanovitve filijalke v Ljubljani. Podružnica »Jadranske banke« prične s svojim poslovanjem takoj.

lj **Umrli je** na Mirkah pri Vrhniki posestnica ga. Frančiška Furlan, roj. Verbič, mati tukajšnjega odvetnika g. dr. Josipa Furlana. Naše najiskrenejše sožalje!

lj **Umrli je** v Zgornji Šiški posestnik Jakob Hočevar.

lj **Za Vincencijevo konferenco** karmelske Matere božje Vodmat-Selo-Moste so nabrale: gospodična Ivanka Trček 50 K, gospa Lucija Orehek 23 K 22 vin., gospodična Uršula Kremžar 7 K 20 vin., g. Jožef Oražem 5 K, gospodična Smrekar je poslala po gospodu Petriču 20 K. — Društvo ima v oskrbi štiri družine in dve vdovi. — Bog plačaj stotero dobrim darovateljem!

lj **Zaboj z dragoceno srebrnino iz vlaka ukraden.** Nedavno se je poročil v Ljubljani zdravnik dr. Slechta in se nastanil v Sevnici na Štajerskem. V Ljubljani so njegovo opravo posredovanjem spediterske tvrdke Lang naložili v železniški voz, med drugim tudi zaboj v katerem je bilo srebrnine v vrednosti 1500 K. V Ljubljani so železniški voz pravilno plombirali, v Sevnici pa so dobili v vozu vse predmete razun zaboja z dragocenostmi. Sedaj preiskujejo ali je bil zaboj ukraden v Ljubljani ali med transportom. V Sevnico je voz prišel pravilno zaprt in plombiran.

lj **Umrli so** v Ljubljani: Anton Stare, rejeneec, štiri mesece. — Antonija Kaiser, žena puškarija in posestnika, 54 let. — Terezija Flooh, žena c. kr. nadporočnika v p., 62 let. — Neža Sul, bivša šivilja, 71 let. — Marija Merhar, bivša delavka, 95 let. — Marija Rohn, bivša šivilja, 82 let. — Tomaž Štibel, občinski ubožec, 64 let.

lj **V past se je ujela.** Ko je nek deček pred kratkim na Bregu izgubil zavitek raznih predmetov in to naznanil stražniku, se je varnostnemu organu pridružila neka 16 let stara deklica ter se ponudila za pričo, češ, da je videla, da je zavitek pobrala neka 20 let stara služkinja. Ko je bila priča pozneje zaslišana pri uradu, je prišla v tako pro-

tislovje, da je slednjič sama obsedela na ledu. Dognalo se je namreč, da je deklica našla zavitek sama in reči poskrila. Nekaj izgubljenih predmetov so pri »priči« še našli in jih oddali lastniku nazaj, druge je bila pa že uničila.

lj **Življenje na Ljubljani.** Parnik, ki ga je spustila v Ljubljano tvrdka Czechowiczka, da bodo z njim dovažali iz Podpeči material h Gruberjevemu prekopu, že deloma funkcijonira. Na pravili so tudi dva velikanska čolna, na katere nalože material in ki plove z njima po vodi parnik. Tudi tretje »barko« že grade na Prulah ter jo spušte v vodo, kadar bode izgotovljena.

Koroške novice.

k **V Žabnicah** na Koroškem so pri zadnjem ljudskem štetju našli 844 ljudi in med temi kar 347 Nemcev. V resnici pa ni Nemcev (pa ne samo pristnih) 64. Da se je toliko našlo Nemcev se ne smemo čuditi, ker so med nje šteli tudi take, ki so temu menda ugovarjali. Števeni komisariji so torej kot ponižni učenci »Volks-rata« dobro naredili svoje naloge. Vprašanje je le, če bo tak klin kaj koristil tevtonskemu mostu proti Adriji.

k **V Rabilju** na Koroškem se je 8. t. m. čutil precej močan potresni sunek.

k **Celovski župan** vitez dr. Metnitz je težko obolel.

k **Vrbsko jezero** zamrznjeno. Vrbsko jezero je zamrznjeno v svojem spodnjem delu. Led je debel 13 do 14 cm, tako, da vozijo po njem s sanmi.

SLOVENSKI NE ZNAJO PRI AVSTRIJSKIH KONZULATIH V AMERIKI.

Cleveland, 25. jan. Slovenski rojak Jakob Debevc v James City, Pa., se je obrnil do avstro-ogrškega konzulata v Clevelandu s prošnjo v neki vojaški zadevi. Zdaj je dobil prositelj od konzulata obvestilo v nemškem jeziku, katerega ne razume in ne ve, kako je njegova prošnja zaradi vojaščine rešena. Mož v svojem kraju ni dobil človeka, ki mu bil njegovo prošnjo razložil in tako je imel pota, sitnosti in stroške. Uradniški oboje pri avstro-ogrskih konzulatih v Ameriki je v pretežni večini mažarsko in nemško. Hvaležno delo bi bilo, ako bi se naši slovenski poslanci zanimali za to oboje in natančneje pregledali konkretni status konzularnih uradnikov. Našli bodo, da Mažari sistematično delajo na to, da namestijo pri konzularnih uradih le ogrske državljane. Pri generalnem konzulatu v New Yorku so lili časi, ko je bil samo sluga avstrijski državljani, vsi drugi uradniki so bili iz ogrske državne polovice. Tudi sedaj imajo večino Mažari. Čuditi se ni temu, ker je avstro-ogrski poslanik v Washingtonu sam Mažar. Sedaj se hočejo pomnožiti moči pri avstro-ogrskih konzulatih, seveda se bodo mesta oddala samo Mažarom in Nemcem. Slovani pa se bodo, kakor navadno, potisnili v stran. Slovenski poslanci bi morali posredovati, da se pri imenovanjih zahteva tudi znanje slovenskega jezika, vsaj pri onih konzulatih, ki imajo v svojem območju na tisoče Slovencev. Rojaki, ki imajo opraviti pri konzulatih, se naj le vedno poslužujejo slovenskega jezika in zahtevajo, da se jim da tolmača, ako uradnik ne razume slovenski. Tudi vse pronje in vloge na konzulat se naj vložijo v slovenskem jeziku. To je naša pravica. Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti.

Razne stvari.

Slovenski izseljenci v Ameriki. Neki češki ameriški dnevnik prinaša sledečo statistiko. V zadnjem desetletju (do julija lanskega leta) se je naselilo v ameriške Združene države 97.702 Čeha, 94.603 Bulgari in Srbi, 309.729 Dalmatincev, Bošnjakov in Hercegovcev, dvestodevettisoč Hrvatov in Slovencev, 873.000 Poljakov, 143.000 Ukrajincev, 332.446 Slovakov. Skupaj torej okoli dva milijona Slovanov.

Koliko je vredno življenje angleškega kralja. Listi poročajo, da je angleški kralj Jurij V. pri zavarovalni družbi »Gresham« zavaroval svoje življenje za 250.000 funtov sterlingov ali 6 milijonov kron.

Tepen požeruh. Pred nekaj dnevi je stavil v Monakovem neki mizar v gostilni, da poje v 25 minutah 70 jajc. Pustil je jajca trdo skuhati, zdrobiti ter napraviti z maslom, a brez moke ne preveliko pogačo, ki jo je snedel v 22 minutah. Presenečeni mizarjevi nasprotniki pa s tem niso bili zadovoljni in niso hoteli plačati izgubljene stave. Nastal je pretep, v katerem je bil mizar težko ranjen.

Zrakoplovne stroje je uvedla Se-
verna Amerika, da pazi na vtihoap-
ljenja vojnega blaga ob mehiškanski
meji. Neki zrakoplovni stroj je že pre-
prečil, da ni mogel oddelek američan-
skih jezdecev prekoračiti mehiške
meje.

Belgrad ima po najnovejšem štetju
90.500 prebivalcev, za 12.229 več kot pri
zadnjem popisu.

Telefonska in brzojavna poročila.

„SLOVANSKA ENOTA“ OŽIVLJENAI
Dunaj, 10. februarja. Danes ob de-
seti uri dopoldne so se zbrale parla-
mentarne komisije »Slovenskega
kluba«, »Saveza južnih Sla-
vena« in »Enotnega češkega
kluba« k konstitujoči seji nove
»Slovenske Enot«, koje reorga-
nizovana pravila so bila tako od »Slov.
kluba« kakor od »Saveza južnih Sla-
vena« sprejeta. Načelnik »Enotnega če-
škega kluba« dr. Fiedler je navzoče
najpristneje pozdravil in izrazil svoje
veselje nad tem, da se je po lojalnosti
Jugoslovanov omogočilo »Slovensko
Enoto« nanovo ustanoviti ter naglašal,
da upa, da bo z edinostjo mogoče do-
seči cilje »Enote«. Nato je govoril dr.
Šusteršič in tudi izrazil svoje ve-
selje nad oživljenjem »Slovenske Eno-
te« ter nato predlagal, da se za pred-
sednika »Enote« izvoli načelnik »Enot-
nega češkega kluba«, dr. Fiedler. Nato
se je vršila volitev in so bili izvoljeni:

Dr. Fiedler za načelnika;
dr. Šusteršič za prvega podna-
čelnika;

Udržal za drugega;
dr. Ploj za tretjega;
dr. Kramar za četrtega;
dr. Hruban za petega in
Klofač za šestega podnačelnika.
Vsi so bili izvoljeni soglasno.

Nato se je takoj vršilo posvetova-
nje o politični situaciji in sklenilo v
seji klubovih načelnikov se zavzeti za
to, da se seje budjetnega odseka ne bo-
do vršile istodobno z delegacijskimi.

Predsednik Fiedler je v svojem na-
govoru tudi naglašal, da se je omogoči-
la »Slovenska Jednota« vsled lojalne-
ga postopanja Jugoslovanov, zakar se
čuti »Češki klub« dolžnega, da postopa
z isto lojalnostjo. Taka lojalnost vseh
bo rodila uspehe »Slovenski Enoti«.
»Slovenska Enota« je sklenila, da zav-
zame glede bančne predloge svoje sta-
lišče v posebni seji po delegacijskem
zasedanju.

IZ DRŽAVNEGA ZBORA.

Dunaj, 10. februarja. Danes je na-
učni minister odgovarjal na interpela-
cijo o imenovanju P. Zimmermanna
na krakovski vseučilišče. Dejal je, da
je bil P. Zimmermann imenovan vsled
soglasnega priporočila proforskega
zbora in ker so ga naučnemu ministru
priporočile odlične osebe raznih strank.
Opominjal je dijake na njihovo dolž-
nost. Poljaki in kršč. socialci so mini-
stru ploskali. Nato je zbornica nada-
ljevala posebno razpravo o kro-
njarski predlogi. Socialni demokrati in
Rusini stavijo pri vsakem paragrafu
izpreminjalne predloge in hočejo
preprečiti, da bi ta predloga postala zakon.
Soc. demokrati in Rusini hočejo
koncem seje tudi predlagati, da se o
odgovoru naučnega ministra otvori de-
bata.

Dunaj, 10. februarja. Svobodomi-
selni naučni minister Stürghk je v svo-
jem odgovoru glede krakovskih dogod-
kov dejal tudi: Agitacije dijakov, ki so
stopili v štrajk nimajo nobene dejan-
ske podlage. O klerikalizaciji univerze
je more biti govora. P. Zimmermann je
strokovnjak, priznan celo v inozem-
stvu, sotrudnik velikih socialnih pub-
likacij. Postopanje enega dela dijaštva
je obsodbe vredno in bo vlada storila
vse, da se krivci kaznujejo in pomore
avtoriteti ter disciplini do zmage.

IMENOVANJE ČEHA V NAUČNO MI- NISTRSTVO.

Praga, 10. februarja. »Narodni Li-
ty« poročajo, da je pozvan profesor
češkega učiteljskega v Pragi, Ant. Sla-
na, v pedagoško - didaktični oddelek
judskih šol naučnega ministrstva.

ZADNJI OPOLDANSKI STREL V PRAGI.

Praga, 10. februarja. Včeraj opol-
dne so v Pragi zadnjič naznanili pol-
ne s strelom iz topa.

NAJDENA ZLATA JAMA NA ČE- ŠKEM.

Budjevice, 10. februarja. Ustano-
vila se je družba, ki bo kopala zlato, ki
ga zasledili pri Kolineku.

NEMŠKI CESAR OBIŠČE SULTANA.

Pariz, 10. februarja. Vnovič se vz-
držujejo govorice, da nemški cesar po
svojem potovanju na Korfu obišče v
Carigradu turškega sultana.

DISCIPLINA FRANCOŠKE ARMADE.

Pariz, 10. februarja. V Poitiersu je
vojak Poustons 8 stotnije 125 pešpolka
med vajami vrgel puško podčastniku
pod nogo in zakričal: »Dovolj ste me
mučili«, nato potegnil bodalce in kri-
čal: »Kdor se mi približa, ga prebo-
dem.« Častniki so ga komaj pomirili. V
vojašnici se je Poustons še enkrat upri-
a se končno udal, da so ga odvedli v
zapor.

STAVKA VSEUČILIŠČNIKOV V PETERBURGU.

Peterburg, 10. februarja. Tu stavka
2500 vseučiliščnikov, ker je ministrstvo
prepovedalo dijaške shode. Štrajku so
se pridružile tudi slušateljice višjega
ženskega tečaja.

SPOVEDNIK CESARJA MAKSIMILI- JANA UMRL.

Buenos Aires, 10. februarja. Tu je
pred oltarjem darujoč sveto mašo, ne-
nadoma od kapi zadet umrl duhovnik
Walero, ki je bil spovednik cesarja
Maksimilijana.

SAMOMOR DVORNEGA SVETNIKA.

Weimar, 10. februarja. Tajni dvor-
ni svetnik profesor Suphan se je obe-
sil, ker mu je zatemnel um.

KUGA.

Peking, 10. februarja. V Cangu so
na en dan včeraj sežgali 800 trupel, po
cestah leže trupla, ker ni dovolj ljudi,
ki bi mrtvece pokopavali in sežigali.
Ruska vlada je zato predlagala Kitaj-
ski, naj bi to delo opravljali vojaki.
Ves sever Mandžurije je okužen. Ruska
vlada je prepovedala Kitajcem potovati
v pomorske pokrajine. Japonska je
mejo zastražila z vojaškimi stražami.

Peterburg, 10. februarja. V mestu
Penza, gubernija Penza, je neki potnik,
ki je prišel iz Harb'na obolel na sum-
ljivih znakih kuge. Pet železniških voz
so izven postaje izolirali in postavili
okolu njih vojaški kordon.

Vaše prehlajenje

in trdovraten kašelj naj se zdravi
brez odlašanja s Scott-ovo emul-
zijo. Že po dvakratnem zavzlitju
se opazi olajšanje, celo ako pre-
hlajenje ali kašelj prevladuje že
dolgo časa. Vzrok temu je izb-
rnost čistota in učinkovitost sestavin in
po eben način Scott-ovega pri-
pravljanja 3109

SCOTT-OVA EMULZIJA

je mnogo bolj učinkujoča kot na-
vadno ribje olje.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 v.
Dobi se v vseh lekarnah.

Izjava.

Podpisani izjavljam, da nisem plačnik
za nikake dolgove, ki bi jih napravila moja
hči Marija.

Ljubljana, dne 9. februarja 1911.

Franc Matko
sprevoznik.

Zahvala.

Povodom nenadomestne izgube
najdražje soproge, oziroma ma-
mice, gospe

Josipine Klopčič

izrekamo tem potom vsem sorod-
nikom, prijateljem in znancom
našo najiskrenejšo zahvalo, za vse
številne izraze iskrenega sočutja.
Posebno se zahvaljujemo gosp.
prim. dr. Slajmerju za neumoren
trud in požrtvovalnost o boleznih
rajnice, dalje e.g. kaplanu Zorkotu
in velečenj. gospej Ivani Jegličevi,
za vse tolažilne obiske. Konečno
se zahvaljujemo gg. c. kr. vladnim
uradnikom, gg. železničarjem, sl.
»Kršč. soc. zvezi«, vsem daroval-
cem krasnih šopkov in vencev in
sploh vsem, ki so spremili nepo-
zabno nam mamico k večnemu
počitku.

Ljubljana, 9. svečana 1911.

Žalujoči ostali.

451

Globoko poirti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znan-
cem prežalosno vest, da je naša iskreno ljubljena, nepozabna, predobra
mati, oziroma stara mati, gospa

Franciška Furlan roj. Verbič

posestnica na Mirkah pri Vrhniki

danes dne 10. svečana ob 6. uri zjutraj po kratki a mučni bolezni,
previdena s sv. zakramenti, v starosti 77 let mirno v Gospodu zaspala.
Truplo predrage ranke se prenese v nedeljo dne 12. svečana ob
3. uri popoldne iz hiše žalosti na Mirkah šte. 2 v rodbinsko rakev na
pokopališče k Sv. Antonu v Verd.

Blago rajno priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.
Sv. maše zadušnice se bodo darovale pri Sv. Antonu v Verdu.

V Ljubljani, dne 10. svečana 1911.

Katinka Furlan roj. Seunig
sinaha.

Dr. Josip Furlan
odvetnik v Ljubljani, sin.

Ana Pirnat roj. Furlan
pastorka.

Karol Golob
zet.

Franciška Golob roj. Furlan
hči.

Na izrečno željo ranke se venci hvaležno odklanjajo.

: Naročaito „Slovenca“ :

Kurzi efektov in menjic.

dne 9. februarja 1911.

Skupna 4% konv. renta, maj—no- vember	93.—
Skupna 4% konv. renta, januar —julij	93.—
Skupna 4-2% papirna renta, fe- bruar—avgust	97.—
Skupna 4-2% srebrna renta, april —oktober	97.—
Avstrijska zlata renta	116-10
Avstrijska krona renta 4%	92-95
Avstrijska investic renta 3 1/2%	82-80
Ogrska zlata renta 4%	111-55
Ogrska krona renta 4%	91-75
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	81-10
Delnice avstrijsko-ogrske banke	18-90
Kreditne delnice	675-50
London vista	239-97 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117-27 1/2
20 mark	23-48
20 frankov	19-00 1/2
Italijanski bankovci	94-50
Rublji	2-53 1/4

Proda se manjša

441

hiša v Krškem

v sredini mesta, pripravna za ma-
lega obrtnika, ali kot lepo stavbišče.
Bližje se izve pri Josipini Simoni-
ček v Koprivnici na Štajerskem.

Enonadstropna

vila

bolj majhna, s šestimi
sobami se proda v
Rožni dolini št. 217,
blizu župne cerkve sv.
Antona pri Ljubljani,
ležeča nasproti peka.

Delniška družba pivovarne „UNION“.

VABILO.

Podpisani upravni svet usoja se vabiti gospode delničarje delniške
družbe pivovarne „UNION“ k

I. rednemu občnemu zboru

ki se bode vršil

v ponedeljek, dne 27. februarja t. l. ob pol 10. uri do-
poldne v Ljubljani v hotelu „Union“ v I. nadstropju.

DNEVNI RED:

1. Predložitev bilance za preteklo poslovno leto in poslovnega poročila
2. Sklepanje o uporabi čistega dobička.
3. Volitev dveh preglednikov in dveh namestnikov (§ 31 pravil).

Da se sme na zborovanju glasovati, je potrebno v smislu § 25 družbenih pravil, da se
deponirajo delnice proti prejemu legitimacije najpozneje do 21. februarja 1911 pri c. kr. avstrij-
skemu zavodu za trgovino in obrt na Dunaju 1., Am Hof 6, ali pri podružnici c. kr. priv. avstrij-
skega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani.

Vsakih 25 delnic daje pravico do enega glasu. (§ 24 pravil).

Ljubljana, dne 10. februarja 1911.

Upravni svet.

H. SUTTNER

Ljubljana Mestni trg

urar prva največja domača
exportna trdka ur zlatnine
in srebrnine. Lastna tovarna ur v Švici.

Tovarniška var-
stvena znamka

„IKO“

Književnost.

Za častite župne urade. Ravno kar je izdala »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani novo, jako praktično prirejeno tiskovino za knjigo najemnikov. Cena legi 80 vinarjev.

Ravno kar je izšel komplet A. Harlebens Volksatlas v popolnoma prenovljeni 5. izdaji z 86 glavnimi in 84 stranskimi zemljevidi na 125 straneh. S pojasnjenimi besedilom in popolnim, alfabetičnim registrom v velikem folio formatu stane v polusnje vezan 18 K. Naročila sprejema »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Haggard: »Dekle z biseri.« Povest iz Neronove dobe. Ljudska knjižnica. 13. zvezek. 2 K 20 v. vez. 3 K 20 v. Katol. Bukvarna v Ljubljani.

Ta povest iz krščanske dobe je tako zanimiva, živa in vstanu priklicati spomine na junaško dobo življenja prvih spoznavalcev krščanske vere, da bo vsak naš človek, bodisi izobražen ali preprost rad po njej posegel, da si razširi dušno obzorje in oblaži srce.

* Žun, Osebna dohodnina. Četrto poglavje zakona z dne 25. okt. 1896, št. 220, drž. zak. o neposrednih osebnih davkih s pojasnili, zadevnimi določbami c. kr. uprav. sodišča in raznimi vzorci. Cena 1 K 20 vin., s poštino 1 K 30 vin. — Pri sestavljanju osebno-davčne napovedi, ki se mora v teku meseca januarja predložiti davčni oblasti, bo ta knjiga vsakomur izborna služila. Olajšala bo delo in prihranila s svojimi praktičnimi navodili marsikaj na davčnih izdatkih. Malokomur so znane določbe glede dovoljenih odbitkov, da bi jih v napovedi upošteval: zato tudi ne more biti deležen gotovih olajšav. — Knjiga se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Ali ste pridobili »Slovenca« kakega novega naročnika? Upoštevajte upliv dobrega dnevnika in agitirajte povsod za nove naročnike!

Serravallo
železnato Kina-Vino
Higienična razstava na Dunaju 1906.
Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.
Povzroča slast do jedi, okrepa živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.
Izborni okus.
Večkrat odlikovano.
Nad 7000 zdravniških sprčilav.
J. SERRAVALLO, a. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovije.

Veletrgovina specerijskega blaga in deželnih pridelkov

ANTON KOLENC
CELJE
(v lastnih hišah).

Naznanja, da kupuje vsakovrstne deželne pridelke vsako množino po najvišjih dnevnih cenah, osobito suhe gobe, laneno seme, fižol, kumno, vsakovrstno žito, konoplje itd. ter sadje sveže in suho. Pridelavo v vsaki množini se kupi kakor tudi solnate vreče.
Priporočam se gospodom kolegom trgovcem za nakup vedno svežega specerijskega blaga in deželnih pridelkov, ker jamčim za pošteno in dobro postrežbo po najnižjih dnevnih cenah.
Gospodom duhovnikom priporočam vsakovrstne sveče, kadilo in olje za cerkve.
Slavnemu občinstvu zagotavljam točno in solidno postrežbo z vedno svežim blagom po najnižjih cenah. Nadalje premore na cele vozove debel po 2-10, droben po 1-40 K 100 kg na dom postavljen v Celju, drugam po dogovoru.
Pismena naročila se z obratno pošto izvrše.

Naznanilo preselitve.

Prodajalna pisarna šentjanškega premogovnika preselila se je danes v II. nadstropje hiše gospoda Urbana Zupanca, Križevniška ulica št. 8.

Razno, že rabljeno

pohištvo

se ceno proda. H. Pirker, Ljubljana, Hrenova ulica št. 19.

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano črno Dalmatinsko vino najbolje sredstvo 2501

4 steklenice (5 kg) franko K 4.—
BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Vsa Ljubljana govori o tem, da je

Karol Planinšek-ova
pražena kava
najboljša ! ! ! !

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Za križ in svobodo. Igrokaz v petih dejanjih (6 moških in 1 ženska vloga). K — 50, pet izvodov in več po K — 35.

Posebno za mladeniška društva pripravna igra, polna navdušenja za krščanska načela. Andrej Hoier, tirolski junak. Fran Ribar. Ljudska igra v petih dejanjih s predgovorom in sklepno sliko (18 moških, 4 ženske vloge). K — 80, deset izvodov K 5.—.

Ta igra je bogata po lepih prizorih, se popolnoma prilaga slovenskim ljudskim značajem in visoko vnema domovinsko čustvo.

Zbirka ljudskih iger, dosedaj 15 zvezkov po K — 80.

Ta zbirka je zlasti za naša izobraževalna društva, pa tudi za druge odrede ljudskega in diletantanskega značaja neobhodno potrebna: igre se dajo vse brez posebnih pripomočkov lahko uprizoriti.

Vse igre v tej zbirki so prirejene za jednake, t. j. samo moške ali samo ženske vloge.

Vsebine:
1. zvezek se začasno ne dobi.
2. zvezek. 1. Vedeževalka. 2. Kmet-Herod. — 3. Zupan sardamski ali Car in tesar. — 4. Jeza nad petelinom in kes.
3. zvezek. 1. Mlini pod zemljo ali zadnje ure poganstva v Rimu. — 2. Sanje. — 3. Sveta Neža. K — 80.
4. zvezek se začasno ne dobi.
5. in 6. zvezek. 1. Garcia Moreno. — 2. Krčmar pri zvitem rogu. — 3. Kukavica modra ptica ali boj za doto. — 4. Sveta Cita. — 5. Pri gospodu. — 6. Črevljar. — 7. Kmet in fotograf. — Kovačev študent.

Mešani in moški zbori. Jakob Aljaž. Sedem zvezkov po K — 60.

Naša pevška društva se bodo rada poslužila novih navdušenih domačih pesmi, kakoršne nam nudi Aljaževa zbirka. Vsi zbori so vzorni in veličastni, a vendar priprosti in lahki, treba samo poslušati se jih.

1. zvezek. 1. Domovini. — 2. Nevesti. — 3. Ne zveni mi. — 4. Naša zvezda. — 5. Ujetega ptica tožba. — 6. Soči.
2. zvezek. 1. Pri zibelki. — 2. Cerkevica. 3. Ne tožim. — 4. Oj planine. — 5. Oj z Bogom, ti planinski svet! — 6. Solškodonski mladini. — 7. Na bregu.

3. zvezek. 1. Psalm 118. — 2. Ti veselo poj! 3. Na dan. — 4. Divna noč.

4. zvezek. 1. Ujetega ptica tožba. — 2. Zakipi duša. — 3. Dneva nam pripelji žar. 1. — 4. Pri pogrebu.
5. zvezek. 1. Job. — 2. V mraku. — 3. Dneva nam pripelji žar. 2. — 4. Z vencem tem ovenčam Slavo. — 5. Triglav.

6. zvezek. 1. Opomin k veselju. — 2. Sveta noč. — 3. Stražniki. — 4. Hvalite Gospoda. — 5. Občutki. — 6. Geslo.

Za društva in društvene prireditve:

Bajuk, Odmevi naših gajev (narodne pesmi). II. zvezek za moški, mešan, deloma ženski zbor. Partit. K 1-40. — Napevi so vzeti iz naroda in so popolnoma v tem duhu harmonizirani, služili bodo prav dobro vsem našim pevskim zborom.

Vodopivec, Kovačev študent. Besede povzete iz Zbirke ljudskih iger (Iv. Kovačič). — Priključena, lahko-uprizorljiva spevoigra silno komične vsebine. Za proizvajanje pevskih točk je potrebnih samo šest (oziroma pet) moških in en ženski glas.

Krek, Turški križ. Igra v štirih dejanjih. — Tri sestre. Igra v treh dejanjih. K 1.—, 10 izvodov K 8.—. — Vsebinsko obeh, za mešane vloge prirejenih iger, je tako zanimiva ter za oder tako sijajno prirejena, da se bodeta igri radi svoje lahke uprizorljivosti gotovo kmalu osvojili naše ljudske odre.

Sardenko, Slovenska apostola. Zgodovinska igra. Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1-20. — Krasna knjiga vsebuje samo moške vloge in ima poleg poučnega smotra tudi namen netiti med Slovenci narodno zavest ter buditi narodni ponos.

Slovenska Talija. Iz te zbirke je na razpolago v naši zalogi še okoli 80 raznih resnih in veselih iger za mešane vloge. Cena je za vse zvezke enaka in znaša samo 30 vin. za vsako igro. — Seznamek te zbirke dopošljemo na zahtevo.

7. zvezek. 1. Slavček. — 2. Zaostali ptič. — 3. Domorodna iskrica. — 4. Pri svatbi. — 5. Pri mrtvaškem sprevodu. — 6. Geslo.

Venček gorenjskih za mešani zbor. Fran Kimovec. Part. K — 50, deset izvodov K 3-50.

Planinke za sopran, alt, tenor in bas. Ivan Laharnar. Op. 10. Dva zvezka po K 1-20.
Vsebinsko 1. zvezka: Ptice. — Na planine. — Najlepše doma. — Pomladna. — Pri zibelki. — Prezgodnje cvetlice. — Vsebinsko 2. zvezka: V Logu. — Le pevaj. — Planinarica. Svarilo.

Pomladanski odmevi. Pesmi za sopran, alt, tenor in bas. Ivan Laharnar. Op. 5. Dva zvezka po K 1-30.

Gorske cvetlice. Slovenski napevi za čvetero ali petero mešanih glasov. Ivan Laharnar. Part. K. 1-50.

Venček narodnih pesmi za mešani zbor. Alojzij Mihelič. 2. zvezek. Part. K — 50.

Nagrobnice. Frančišek Marolt. Lično vez. K 2-40.

Telovadska, za moški zbor. Stanko Premrl. Partitura K — 50, glasovi po K — 10.

Moški zbori. Fran Ferjančič. Partitura K 2-20. Vsebinsko: Budična. — Zlati dnevi. — Lisica in petelin. — Naš prapor. — Bog blagoslovi

pošteno rokodelstvo. — Slovo mrtvim. — Pokojnemu v slovo.

Šesti venček narodnih pesmi za troglasni ženski zbor. Fran Kimovec. Partitura K — 40, deset izvodov K 3.—.

Moški zbori. Vinko Vodopivec. Partitura K 1-60. Vsebinsko: Bratje v kolo. — Z vencem tem ovenčam glavo. — V mraku. — Sijaj, sijaj luna! — Lepi Jurij. — Pogled v nedolžno oko. (Ženski zbor.) — Bratom orlom.

Gorski odmevi. Zbirka moških zborov in čveterosplovov. Ivan Laharnar. Op. 8. Dva zvezka po K 1-50.

Vsebinsko I. zvezka: Mi vstajamo. — Moja domovina. — Bratje v kolo! — Napitnica. — Slovan na dan! — Lovčovo slovo. — Vsebinsko II. zvezka: Z vencem tem ovenčam glavo. — Vinski hram. — Naša zvezda. — Lahko noč.

I. venček narodnih pesmi za moški zbor. Anton Grum. Part. K — 50, deset izvodov K 4.—.

II. venček slovenskih narodnih pesmi za moške ali ženske glasove. Anton Grum. Part. K — 80.

Praeludium et postludium super hymnum austriacum auctoris Josephi Haydn pro-organo aut Fortepiano quator manibus (Secondo =

7. in 8. zvezek. 1. Sinovo maševanje ali spoštuj očeta. — 2. Za letovišče. — 3. Občinski tepček. — 4. Dve materi. — 5. Nežka z Bleda. — 6. Najdena hči.

9. zvezek. 1. Na Betlehemske poljanah. — 2. Kazen ne izostane. — 3. Očetova kletev. — 4. Časica kave.

10. zvezek. 1. Fernando strah Asturije ali izpreobrnjenje roparja. — 2. Rdeči nosovi. — 3. Zda gre sem, zda pa tja. — 4. Poštena skrivnost ali začarano pismo. — 5. Strahovi.

11. zvezek. 1. Večna mladost in večna lepota. — 2. Repoštev, duh v krkonoskih gorah ali vsega je enkrat konec. — Prepirljiva sosedka ali boljše je kratka sprava kakor dolga pravda.

12. zvezek. 1. Izgubljeni sin. — 2. V ječi. Pastirci in kralji. — 3. Ljudmila. — Planšarica.

13. zvezek. 1. Vestalka. — 2. Smrt Marije Device. — 3. Marijin otrok.

14. zvezek. 1. Junaška deklica. Devica Orleanska. — 2. Sv. Boštjan. — 3. Materin blagoslov.

15. zvezek. 1. Fabiola in Neža. — 2. Turki pred Dunajem.

Knjigovodstvo. Ivan Podlesnik. 1. del. Vez. K 3-20. Prvi del »Knjigovodstva«, ki je pač najvažnejši pripomoček za gospodarski napredek, obsega načela za društva, za »Čebelič«, za mladeniče in gospodarje.

Knjigovodstvo. Ivan Podlesnik. 2. del. Vezano K 6-20.

Drugi del je posebno za posojilnice in sploh za zadružništvo prirejen ter obsega veliko tabel. Obravnava o kreditu, zadrugah, raifaznovkah, konverziji, blagovnem prometu in navaja praktične zgleds.

»Ped.« c. octava). Anton Foerster. Op. 10. Partitura K — 60.

Naša zvezda. Anton Foerster. Op. 87. (Besede Simon Gregorčičeve. Samospev s klavirjem.) Partitura K — 80.

Bom šel na planince. Marko Bajuk. Potpu slovenskih narod. pesmi za tamburaški zbor. Partitura K 3.—.

Vsebinsko: Bom šel na planince. — Na planinah solnčnice sije. — Čez tri gore. — Solnce čez hribe gre. — Pa bom šel na planince. — Jaz pa pojdem na Gorenjsko. — Tiha luna jasno sije.

Na Gorenjskem je fletno. Marko Bajuk. Potpu slovenskih narod. pesmi za tamburaški zbor. Partitura K 3.—.

Vsebinsko: Po jezeru. — Bratci, veselji vsi. — Le enkrat bi videl. — Na Gorenjskem je fletno.

Mešani in ženski zbori. Fran Ferjančič. Partitura K 3.—, glasovi po K — 50.

Zbirka obsega sledeče vzorno dovršene zborove: Pozdrav slovenskemu domu. — Torseince, tone... — Planinarica. — Pustni včer. — Solnce čez hribe gre. — Na morju. — Sivilja. — Pleviče. — Rožmarin. — Lahko no

Vse te knjige se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, knjigarni »Ilirija« v Kranju in J. Krajec nasl. v Novem mestu.